

TURNUL DE VEGHERE

„Și vor ști că eu sunt Jehova”

(Ezekiel 35:15)

ANUL XXV

1947

Nr. 24

CONȚINUTUL

Preamăria care garantează mântuire	371
Lingușești tu creșturi?	372
Singurul vrednic	372
Cine trebuie să-L laude	374
Scopul dela început al creștinis- mului	375
Pentruce eruat și eliberat?	376
Salvare în Armaghedon	377
Ahazia cere sfat dela demoni	378
Spre Palestina și Liban	380
Indexul scripturilor citate	382
Conținutul pentru „Turnul de Veghere” pe 1947	370

Apare bilarar An Futura
ASOCIATIEI MARTORII LUI IEHOVA DIN ROMANIA
Persoană juridică morală
București 2, str. Basarabia Nr. 38

Redactată și publicată de către:

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
117, Adams Street — Brooklyn-1, N. Y., U. S. A.

Funcționari:

N. H. KNORR, Președinte GRANT SUITER, Secretar

„Și toți fiii tăi vor fi învățați de Iehova; și mare va fi
pacea fiilor tăi”. — *Isaia 54:13.*

BIBLIA INVAȚA CLAR

CA IEHOVA este singurul Dumnezeu adevărat, din vecinicie în vecinicie și este Făcătorul cerului și al pământului precum și Dătătorul de viață creaturilor Sale; că Cuvântul sau Logos era începutul creațiunii Sale și agentul Său activ la crearea tuturor celorlalte lucruri; și că creatura Lucifer s'a răsculat împotriva lui Iehova și a ridicat chestiunea de discuție cu privire la suveranitatea Sa universală;

CA DUMNEZEU a creat pământul pentru om, a făcut omul perfect pentru pământ și l-a așezat pe el; că omul a cedat necredinciosului Lucifer, sau Satan, și a călcat cu voință legea lui Dumnezeu și a fost condamnat la moarte; că din pricina faptei reie a lui Adam, toți oamenii sunt născuți păcătoși și fără drept la viață.

CA LOGOSUL a fost făcut om, adică Omul Isus și a suferit moartea pentru ca să producă prețul de răscumpărare pentru omenii ascultători; că Dumnezeu a înviaț pe Isus Christos divin și la înălțat la cer mai presus de orice altă creatură și L-a îmbrăcat cu toată puterea și autoritatea, ca Cap al noii organizațiuni principale a lui Dumnezeu.

CA ORGANIZAȚIUNEA PRINCIPALA A LUI DUMNEZEU este o Teocrație numită Sion, și că Christos Isus este principalul Funcționar al acesteia și e Domnitorul de drept al lumii noi; că urmașii credincioși ai lui Christos Isus sunt copiii Sionului, membrii organizațiunii lui Iehova, și sunt Martorii Săi a căror datorie și privilegiu este să mărturisească despre supremația lui Iehova și să declare scopurile Sale, față de omenire, așa cum sunt exprimate în Biblie;

CA LUMEA VECHE, sau domnia neîntreruptă a lui Satan s'a sfârșit în anul 1914 d. Ch. și Christos Isus a fost așezat de Iehova pe tron, care a aruncat afară pe Satan din cer, și acum procedează la justificarea numelui lui Iehova și la întemeierea „pământului nou”;

CA ELIBERAREA și binecuvântarea popoarelor poate veni numai prin împărăția lui Iehova sub Christos, care a început; că următoarea faptă mare este să nimicească organizațiunea lui Satan și să întemeieze dreptatea pe deplin pe pământ și că sub împărăție, oamenii de bine care supraviețuiesc Armageddonul, vor executa mandatul divin de a „umple pământul” cu urmași drepecți și că morții, oamenii care dorm în morminte, vor fi înviați la privilegiile vieții pe pământ.

Conținutul pentru „Turnul de Veghere” pe 1947

A fi necăsătorit sau a te căsători în lumea de după războiu	202	Ocărire și răsvrătire împotriva lui Dumnezeu	211, 233
A te păzi nepătat de lume	158, 173	Opt zile de neuitat a: bucuriei	57
Aducere la perfecțiune	10	Pacea teocratică pătrunde până în India cea răscolită	362
Abazia cere s'at dela demoni	351, 378	Păstorul Bun și alte oi ale Sale	27
Ai cui martori	139, 147	Pentru ce un legământ nou?	120
Asia și întinderea teocratică	347	Preamărirea care garantează mântuire	371
Autorul Bibliei	302	Provocarea către martorii Săi primește răspuns	149
Biserica și Impărăție	291	Răbdare care câștigă	339
Caica înapoi	86	Să fie găsit Dumnezeu adevărat	131
Căsătorie	195	Săptămâna a șaptezecă	165
Cazuri de ocărire și răsvrătire de mai de mult și de cari se mai pot aștepta	212	„Șaptezeci de săptămâni”	163
Cercetare judecătorească a celor vii și a celor morți	323	„Schimbați”, spre a vedea pe Dumnezeu	3
Chemarea dăruitoare de viață către națiuni	179	Secerișul în curs între toate națiunile	102
Congres și cină de amintire în Orientul Îndepărtat	315	Secerișul sfârșitul lumii	99
Congres Teocratic al Națiunilor Vesele al Martorilor lui Iehova	51	Sfatul apostolului despre căsătorie	206, 213
Copii în vremea slăbșitului	123, 140	Speranța în lucrurile cari nu se văd	4, 47
Dembă și numire nouă	82	Spre Palestina și Liban	286
Elisei, primitorul unei duble porții	319	Stăpânirea națiunilor cu un toiag de fier	19
„Ferice de morții, care mor... ”	322	Texte și comentarii: 1 — 15 Ianuarie	352
„Ferice de ochii cari văd!”	355	16 — 31 Ianuarie	367
Hirotonisirea preștinii lumii noi	35	16 — 31 Mai	95
„Ier după aceea vine judecata”	307	1 — 15 Iunie	112
În Orientul Îndepărtat	297	16 — 30 Iunie	128
Inclinare curată și nepătată	110	1 — 15 Iulie	144
Îndreptățit pe baza legământului prin jertfă	75, 91	16 — 31 Iulie	160
Inspirațiune	275	1 — 8 August	162
Instalarea preștinii vecinice	42, 80	9 — 31 August	191
Întărcere din țara vrășmașului	88	1 — 15 Octombrie	208
Iuviere la o lume nouă	243	16 — 31 Octombrie	224
Judecata bisericii și a lumii	323	1 — 15 Noiembrie	240
Limba, întrebuintarea ei greșită și întrebuintarea ei bună	259	16 — 30 Noiembrie	256
Lucrarea Impărăției	320	1 — 15 Decembrie	272
Marele Păstor și turma Sa mică	24	16 — 31 Decembrie	288
Măști și lertare divină	250, 269	Un legământ nou cu o națiune nouă	115
Motive pentru speranța iuvierii	227, 286	Un nor așa de mare de martori	155
O amintire a integrității pentru Impărăția lui Dumnezeu	67	Unitate și pace	188, 221
		Vesellie neîngreunată în Australia	284, 332
		Zi de judecată pentru îndreptățirea lui Iehova	307
		24.000 kilometri, o călătorie de serviciu în lumea întreagă	266, 303

Preamărirea care garantează mântuire

„Eu strig: Lăudați să fie Domnul, și sunt izbăvit de vrășmașii mei“. — Ps. 18: 3.

I EHOVA răsplătește pe aceia cu mântuire, cari îl preamăresc. A-L lăuda pe El este privilegiul im-bucurător al celor vii: „Nu morții laudă pe Domnul, și nici vreunul din cei ce se pogoară în locul tăcerii, ci noi, noi vom binecuvânta pe Domnul, deacum și până în veac. Lăudați pe Domnul!“ — Ps. 115: 17, 18.

² Intrucât Armagedonul, războiul universului, se apropie tot mai mult, întrebarea mântuirii devine extrem de urgentă. Către aceia, cari voiesc să trăiască în timpul acestui război final și să intre într-o lume nouă, făcută de Dumnezeu, un om înțelept a zis demult: „Omul chibzuit vede nenorocirea și se ascunde, dar cei prosti merg înainte și sunt pedepsiți“. (Prov. 22: 3; 27: 12). Dumnezeu Domnul Iisus, care știe foarte bine dinainte, ce rău groaznic va însemna Armagedonul pentru lumea aceasta, spune tuturor oamenilor chibzuți dinainte: „Du-te poporul meu, intră în odaia ta și încuie ușa după tine; ascunde-te câteva clipe, până va trece mânia! Căci iată, Domnul iese din locuința lui, să pedepsească nelegiuirile locuitorilor pământului și pământul va da sângele pe față, și nu-și va mai acoperi pe cei ucși“. — Isa. 26: 20, 21.

³ Această nu înseamnă, că trebuie căutat scut într'un adăpost subteran, sigur contra bombelor atomice. În interesul siguranței noastre marele propovăduitor al „propovăduirii de pe munte“ a repetat ceva din citatul de mai sus al profetului Isaia și a zis spre călăuzirea noastră: „Ci tu, când te rogi, intră în odaia ta, încuie-ți ușa, și roagă-te Tatălui Tău, care este în ascuns; și Tatăl tău care vede în ascuns îți va răspunde. Când vei rugați, să nu hotărâți aceleasi vorbe, ca păgânii. Iată dar cum trebuie să vă rugați: Tatăl nostru, care ești în ceruri! Sfintească-se Numele Tău; vie împărăția Ta: făcă-se voia Ta precum în cer și pe pământ“. (Mat. 6: 6—10). O astfel de rugăciune sinceră, care poate fi ascultată de Dumnezeu, însemnează închinare adevărată lui Dumnezeu după îndrumările lui Christos.

⁴ Pavel, un ucenic al lui Christos, de asemenea ia câteva cuvinte din citatul de mai sus al lui Isaia, când zice: „Căci aveți nevoie de răbdare, ca după ce ați împănit voia lui Dumnezeu, să puteți căpăta ce v'a fost făgăduit. Încă puțină, foarte puțină vreme, și Cel ce vine va veni, și nu va zăbovi. Și cel neprihănit va trăi prin credință: dar dacă dă inavă, sufletul Meu nu găsește plăcere în el. Noi însă nu suntem din aceia cari dau inavă ca să se v'ardă ci din aceia cari au credință pentru mântuirea sufletului“. — Ebr. 10: 36—39.

⁵ Au trecut nouăsprezece sute de ani de când a trăit Pavel, așa că „puțină vreme“, pe care o amintește el, a devenit foarte scurtă astăzi—când stăm față în față cu războiul final al Armagedonului, în care Dumnezeu Cel Atotputernic își va manifesta mânia Sa dreaptă asupra nedreptății acestei lumi vechi rele. Astăzi, înțocmai ca în timpul când a scris Pavel, numai o persoană de o credință nezdroncoană în Dumnezeuul ade-

vărat va rămâne în viață, pentru că Dumnezeu are plăcere de ea. Cel cu credințioșie va câștiga salvarea promisă, la viață în lumea nouă dreaptă. Dacă cineva tremură de frică dinaintea aceea ca să-și arate această credință și credințioșie atunci aceasta înseamnă pentru el nămicire prin mâna lui Dumnezeu, pentru că lui Dumnezeu nu-i place aceasta. Numai acei bărbați și acele femei, cari cred în Dumnezeu și în Christosul Său și nu se retrag niciodată de la o cale credințioasă, vor fi păziți de executare în Armagedon. Ei vor fi „cruțați în ziua mâniei Domnului“. (Tef. 2: 3). Toți cei prevăzători, cari astăzi văd înaintea lor răul catastrofei Armagedonului, vor face pașii adevărați, ca să fie „cruțați în războiul zilei celei mari a Dumnezeului Celui Atotputernic“.

⁶ Locul sigur de scăpare nu este un loc deosebit pe pământ, ca de pildă într-o „fermă“ pentru refugiați sau alt loc asemănător, ci este starea închinării lui Dumnezeu Celui Atotputernic în spirit și în adevăr. Conform cuvintelor lui Christos Iisus se poate aduce acum lui Dumnezeu pretutindeni pe pământ închinare primită. (Ioan 4: 23, 24). Profetul Moise, căruia Dumnezeu i-a descoperit numele Său Iehova, spune despre singurul loc sigur de scăpare: „Celce stă sub ocrotirea Celui Atotputernic, zice despre Domnul: El este locul meu de scăpare și cetățuia mea în care mă încred! Da, El te scapă de lațul vânătorului, de ciună și de pustirile ei. El te va acoperi cu penele Lui, și te va ascunde sub aripile lui. Căci scut și pavăză este credințioșia Lui!“ (Ps. 91: 1—4). Închinare adevărată lui Dumnezeu este necesară, spre a ajunge în ocrotirea locului de scăpare. Acesta este înțelesul proverbului: „Numele Domnului este un turn tare; cel neprihănit fuge în el, și stă la adăpost“. — Prov. 18: 10.

⁷ Biblia este singura carte, care stabilește în scris închinarea adevărată Dumnezeului viu și adevărat. Conform acestui Cuvânt sfânt închinarea lui Dumnezeu nu se face tăcut și în afara auzului lumii necredințioase, ci tocmai vocea este întrebuintată în serviciu deschis și activitate deschisă în acest scop. Biblia arată foarte deslușit, că Dumnezeu nu trebuie lădat numai în rugăciune tăcută, de pildă într-o odăde particulară sau într-o cameră ci afară în lume, unde alții pot să o audă. Luați odată Biblia și cercetați, ce are de spus despre închinare. Mirat, vei găsi, cât de mult vorbește despre aceea, că închinătorul adevărat al lui Dumnezeu preamărește pe Iehova Dumnezeu în prezența și înaintea urechilor altora, da, în fața unor mulțimi întregi. Această preamărire este în viața celui ce se închină o cerință, pentru că înseamnă o mărturisire deschisă a credinței sale și a devotamentului său față de Dumnezeu Domnul.

⁸ De aceea o astfel de preamărire garantează eliberarea și salvarea pentru lumea nouă a vieții vecinice. Fiindcă este scris: „Pe viața Mea Mă jur, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea, și orice limbă va da slavă lui Dumnezeu!“ (Rom. 14: 11). „Întoarceți-vă la Mine, și veți fi mântuiți toți, căci sunteți la marginile pământului! Căci Eu sunt Dumnezeu, și nu altul. Pe Mine însumi Mă jur, cuvântul iese

⁹ Unde este locul de scăpare sigur, și cum se ajunge acolo?

⁷ Ce este, conform Bibliei, lucrul distins la închinarea adevărată a lui Dumnezeu?

⁸ Unde duce această preamărire, și pentru ce?

¹ Pe cine răsplătește Iehova cu mântuire?

² Ce este de făcut, conform cuvintelor lui Solomon, și Isaia pentru ca să poți trăi în timpul Armagedonului?

³ Cum s'a exprimat Iisus mai amănunțit despre o parte a cuvintelor lui Isaia?

⁴ Cum s'a exprimat Pavel mai amănunțit despre acea „puțină vreme“ a stării de a fi cruțat?

⁵ Ce trebuie să exerciteze oamenii, dacă voiesc să fie „cruțați în ziua mâniei lui Iehova“?

din gura Mea, și nu va fi luat înapoi: orice genunchi se va pleca înaintea Mea, și orice limbă va jura pe mine". (Isa. 45: 22, 23). Apostolul Pavel a fost prin urmare sprijinit de Sfânta Scriptură, când a spus, că mărturisirea spre lauda lui Dumnezeu, a lui Iehova, conduce la salvare vecinică: „Căci prin credința din inimă se capătă neprihătirea, și prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire (salvare. Perk)". Rom. 10:10.

LINGUEȘTI TU CREATURI?

⁸ Pământul răsună astăzi de preamăririle, cari se gura se ajunge la mântuire (salvare. Perk). Rom. pe teren politic, financiar, social, militar și religios. Indiferenți de asigurările lor exterioare, că voiesc să servească poporului, aceștia sunt în realitate servii lumii stăpânite de demoni și iau parte la aceea, ca să conducă această lume spre pieirea ei în Armaghedon. (Apoc. 16:14-16). Dacă primesc aprobarea și cuvântările de laudă ale poporului, ei fac un serviciu rău omenirii, prin faptul că abat închinarea omului dela Cel Prea Înalt, căruia I se cuvine toată lauda. Această preamărire în direcția greșită încurajează pe stăpânitorii și conducătorii egoiști ai acestei lumi la stăpânirea lor neroditoare peste această lume. Aceasta poate că sună dur, dar cuvântul lui Dumnezeu spune în Proverbele sale ale înțelepciunii: „Ceice părăsesc legea, laudă pe cei răi, dar ceice păzesc legea luptă împotriva lor, împotriva celor nelegiuți. Oamenii de-aia la rău nu înțeleg ce este drept, dar cei ce caută pe Iehova înțeleg toate lucrurile". (Prov. 28:4, 5. B. Americ. Stand.). Cine prin urmare laudă și sărbătorește pe personalitățile distinse ale acestei lumi ca salvatori și binefăcători ai omenirii, uită legea lui Dumnezeu privitoare la preamărire și jefuiește pe Creator de ce-a ce I se cuvine.

¹⁰ Firește aceia, cari nu doresc, ca măsura legii lui Dumnezeu să le fie aplicată, vor lauda pe cei răi cari dețin puterea. Aceia însă, cari se agață de legea divină, vor lupta cu cei răi, prin aceea că ascultă pe Dumnezeu și dau pe față procedarea nedivină, nelegiuță a acestei lumi împotriva lui Dumnezeu. Ei nu vor căuta să placă conducătorilor acestei lumi, cari umblă după onoare, și nu vor linguși urechile lor, prin aceea că spun lucruri, cari nu sunt în armonie cu Sfânta Scriptură. Ei nu uită cazul de curând, în care bărbații, cari au părăsit legea lui Dumnezeu și au preamărit pe cei răi, au condus prin aceasta poporul pe calea morții. Este vorba de episcopii religioși la conferința lor anuală în Fulda, Germania, în August, 1940, când dictatorul nazist a invadat Europa. Ca raport despre aceasta a fost de citit în Times din New York din 28 August 1940 următoarele:

„27 August, Berlin. D. N. B. comunică, că la conferința episcopilor catolici din Fulda dominează părerea, că biserica catolică din Germania este obligată să mulțumească trupelor germane din cauza înaintării lor victorioase și a apărării lor a patriei germane. Fără respingerea cu succes a invaziei dușmanre prin forțele militare germane înarmate, catolicii germani nu și-ar fi putut urma activitatea lor bisericească și slujba lor de propovăduire așa de neconturbați și liniștiți. Publicarea scrisorii pastorale, cum s'a făcut aceasta în anii trecuți după sfârșitul conferinței, se amână pentru timpul după victoria definitivă a trupelor germane. Pentru acel timp

⁹ Ce urmări rele are, dacă sunt laudate creaturi lumnești?

¹⁰ Ce fac aceia, cari nu părăsesc legea, și pe care exemplul al celorlora, cari în anul 1940 au părăsit legea, nu-l uită?

sunt prevăzute solemnități deosebite de mulțumire din partea bisericii catolice și de asemenea o făgăduință solemnă de credincioșie față de conducătorul (Hitler). Patruzeci și cinci, din cei patruzeci și opt de episcopi ai Germaniei au luat parte la această conferință. Din cauza unei boli au lipsit cardinalul Faulhaber, arhiepiscopul din Paderborn și administratorul apostolic al diocezei din Aachen. — Vezi și Record din Filadelfia din 28 August 1940).

¹¹ Intrucât Ierarhia romano-catolică din Germania n'a fost cu desăvârșire sigură de biruința naziștilor și fasciștilor, a renunțat cu prevedere de a publica scrisoarea ei pastorală în acel timp. Sfârșitul războiului la cinci ani mai târziu a făcut imposibilă publicarea scrisorii lingușitoare. Faptul însă, că Ierarhia romano-catolică a compus o astfel de scrisoare, ca să o publice în cazul unei victorii separate a naziștilor-fasciștilor, dovedește, că ea „a părăsit legea lui Iehova și a lăudat pe cei nelegiuți, în loc ca să se lupte cu cei nelegiuți". (Prov. 28:4). Prin faptul că s'a lăudat cu puterea militară a națiunii și cu atacurile asupra țărilor învecinate, Ierarhia romano-catolică a trădat, că s'a sprijinit pe arme trupesti și a preferat pe Cezar în locul lui Iehova Dumnezeu. Regele universului. Ea și-a pus încrederea în conducători politici omenesți și a lăudat pe stăpânitorii dictatori spre mare ocară a lui Dumnezeu, a lui Iehova. Ea a lucrat direct contrar poruncii Sale, cum este scrisă în psalmul 146:1-6, care sună: „Lăudați pe Domnul! Laudă, suflați, pe Domnul! Voi lauda pe Domnul cât voi trăi, voi lauda pe Dumnezeul meu cât voi fi. Nu vă încredeți în cei mari, în fiii oamenilor, în cari nu este ajutor. Suflarea lor trece, se întorc în pământ, și în aceeași zi se pier și planurile lor. Ferice de cine are ca ajutor pe Dumnezeul lui Iacov ferice de cine-și pune nădejdea în Domnul Dumnezeuul său! El a făcut cerurile și pământul, marea și tot ce este în ea. El ține credincioșia în veci".

¹² În contrast complet cu modul de procedare al Ierarhiei, cei zece mii de Martori ai lui Iehova, cari au fost interziși și au fost băgați în lagăre de concentrare și închisori naziste, au refuzat să strige Heil! lui Hitler și hoardelor sale militare de atac și în loc de aceasta au luat cuvintele Psalmistului pe buze: „Dumnezeule, Tu ești Împăratul meu: poruncește izbăvirea lui Iacov. Cu Tine doborim pe vrăjmașii noștri, cu Numele Tău zdrobim pe potrivnicii noștri. Căci nu în arcul meu mă încred, nu sabia mea mă va scăpa; ci Tu me izbăvești de vrăjmașii noștri, și dai de rușine pe cei ce ne urăsc. Noi, în fiecare zi, ne lăudăm cu Dumnezeu, și pururea slăvim numele Tău". (Ps. 44:4-8). În Germania, Martorii lui Iehova, cari mai sunt în viață și se bucură de libertate în afară de închisori și lagăre de concentrare, dau onoare pentru păzirea și eliberarea lor lui Iehova Dumnezeu, care i-a salvat prin Christos. Cu mâni curate ei înalță numele Său printr'o lucrare nouă de mărturie în Europa Centrală. Dar Ierarhia catolică caută rușinată să-și acopere propriul ei trecut necurat.

SINGURUL VREDNIC.

¹³ Efectele triste, cari s'au arătat totdeauna, când au fost laudați membri de ai neamului nostru imperfect,

⁹ Vezi Theocratic Aid to Kingdom Publishers, pagina 3241 al numărul 1.

¹¹ Ce a făcut deci Ierarhia și ce s'a trădat prin aceasta?

¹² În ce privință au lucrat Martorii lui Iehova în Germania altfel?

¹³ Ce arată, că religioniștii încă n'au învățat, că ce nechipzuit este de a lauda oameni lumnești; și pentru ce este o astfel de laudare împotriva legii lui Dumnezeu?

incărcat de păcate, ar fi trebuit să avertizeze pe religioși încă înainte cu mult timp de o astfel de faptă nechipuită. Dar ei nu s'au lăsat avertizați. Slăvirea și serbările spre amintirea preferațiilor poporului, a eroilor și a instituțiilor omenesti, merg mai departe fără întrerupere în acest timp de după război, și aceasta mai cu seamă în creștinătate. Fără ca preoțimea religiei să protesteze împotriva, poporul continuă să părăsească legea lui Dumnezeu. Sunt lăudați și slăviți înțelepții, puternicii și bogații acestei lumi, care zace în cel rău: în Satan-Diavolul. (1 Ioan 5:10). Pentru ce este disprețuită și călcată prin această preamărire legea lui Dumnezeu? Pentru că lumea aceasta este dușmanul lui Dumnezeu, și prietenia lumii este dușmănia împotriva lui Dumnezeu, așa că cine vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș cu Dumnezeu. Dușmanii lui Dumnezeu nu merită laudă dela aceia cari mărturisesc a fi poporul Său sau creștinii. (Iac. 4:4). După legea lui Dumnezeu, poporul Său trebuie să preamărească pe Dumnezeu prin Isus-Christos, nu pentru că Dumnezeu ar fi egoist și închis, ci pentru că este vrednic de laudă. Cine îi dă cinste în sinceritate, acela câștigă favoarea Sa, și în favoarea Sa este vieața. — Ps. 30:5.

¹⁴ Legea lui Dumnezeu, cum este exprimată prin profetul Său Ieremia și a fost amintită de apostolul Pavel, sună: „Așa vorbește Domnul: Înțeleptul să nu se laude cu înțelepciunea lui, cel tare să nu se laude cu tăria lui, bogatul să nu se laude cu bogăția lui. Ci cel ce se laudă să se laude că are pricepera și că Mă cunoaște, că Eu sunt Domnul, care fac milă, judecată și dreptate pe pământ. Căci în aceasta găesc plăcere Eu, zise Domnul”. (Ier. 9:23, 24). „Pentru că, după cum este scris: Cine se laudă, să se laude în Domnul”. (1 Cor. 1:31). Poporului adevărat al lui Dumnezeu această poruncă îi interzice să aducă laudă și mărire înțelepților, politici și ai economiei, puternicilor militarismului și Papilor și preoților mai înalte, care sunt bogați în bunăstarea materială și onoruri lumescă. O întrebare înțeleaptă, pe care și-o pot pune oamenii în aceste zile, cari sunt deădrăptul înaintea Armagedonului, este: Oare lăudarea și slăvirea unor astfel de elemente politice, comerciale, militare și religioase dusă pe popor vreodată la vieață la pace durabilă și bunăstare? Niciodată, ci a împins laoparte pe singurul Dăător al vieții și al păcii și a pornit pe oameni la dușmănie împotriva Lui. Fiindcă este scris și „Pe vieața Mea Mă jur, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea, și orice limbă va da slavă lui Dumnezeu”. Așa că fiecare din noi are să dea socoteală despre sine însuși lui Dumnezeu. Mai ales aceia sunt dator să dea socoteală lui Dumnezeu, cari se mărturisesc la creștinism; pentru că ei ar fi trebuit să învețe ceva și să știe mai bine. — Rom. 14:11, 12.

¹⁵ În conformitate cu Cuvântul lui Dumnezeu al Domnului însuși toți oamenii vii trebuie să-și plece genunchii neapărat înaintea lui Iehova Dumnezeu, trebuie să jure pe El și Să-L mărturisească. Pentru ce nu crede poporul creștinătății, că aceasta așa va fi, și pentru ce nu începe imediat cu fapte, cari cinstesc pe Dumnezeu? A face aceasta numai atunci, când izbucnește Armagedonul, nu va folosi nimănui pe pământ. O mărturisire de părere de rău pe patul de moarte al lor al

Armagedonului, nu-i va salva și nici nu vor supraviețui prin această necazul cel mai rău al istoriei omenirii. Prezentul este timpul milostiv al ocaziei favorabile, pentru a asculta porunca divină: „Cântați, cântați în cinstea Lui! Vorbiți despre toate minunile Lui! Făliți-vă cu Numele Lui cel sfânt! Să se bucure inima celor ce caută pe Domnul! Alergați la Domnul și la sprijinul Lui, căutați necurmat Fața Lui”. (Ps. 105:2—4). Poporul nu poate aștepta, că creștinătatea îl va călăuzi în cântare de laudă spre onoarea lui Iehova și spre slăvirea numelui Său; căci ea nu o face. Ca unul dintre multele dovezi se amintește religiosul Quebec, unde autoritățile politice, judecătorești și religioase au făcut să fie arestați Martorii lui Iehova și i-au condamnat la amendă și i-au acuzat că răspândesc pamflete și i-au învinovățit de o conspirație răzvrătitoare. De fapt, pentru ce? Pentru că Martorii lui Iehova țin porunca lui Dumnezeu a Celui Prea Înalt, prin faptul că cântă și vestesc numele Lui și fac cunoscut scopul Său bun între populația catolică. Un lucru este sigur: În loc să privească la creștinătatea religioasă spre a fi condus just, fiecare trebuie să hotărască pentru el însuși, dacă vrea să ia parte la preamărirea lui Iehova, care garantează vieața.

¹⁶ Prea mult timp a privit poporul la preoțimea creștinătății și a lăudat-o; și ce stări avem astăzi în lume? Oamenii, cari doresc după o vieață fericită în lumea nouă dreaptă a lui Dumnezeu, să privească la bărbatul credincios, despre cari s'a păstrat un raport în Biblie, și să urmeze cuvintele și pilda lor. Doriți voi ca să fiți prietenii și însoțitorii poporului lui Dumnezeu? Atunci Moise, care a făcut cunoscut numele lui Iehova, vă zice: „El este slava ta, El este Dumnezeul tău”. (Deut. 10:21). Suferiți voi în mizeria din lume și doriți eliberare? Atunci lăsați pe Iehova să locuiască în vorbire și exprimările voastre, cum a propus Psalmistul David, care a zis lui Dumnezeu: „Totuși Tu ești Cel Sfânt, și Tu locuiești în mijlocul laudelor lui Israel. În Tine se încredeau părinții noștri; se încredeau și-i izbăveai. Strigau către Tine, și erau scăpați; se încredeau în Tine, și nu rămăneau în rușine”. (Ps. 22:3—5). Vrei ca să știi sigur, că pe cine să înalțezi, că pe Iehova Dumnezeu sau pe oamenii acestei lumi? Atunci citește îndrumările repetate ale Psalmistului și urmează-le: „Mare este Domnul și foarte vrednic de laudă, și mărirea Lui este nepătrunsă”. (Ps. 145:3). „Căci Domnul este mare și foarte vrednic de laudă. El este de temut mai presus de toți dumnezeii; căci toți dumnezeii popoarelor sunt idoli, dar Domnul a făcut cerurile”. (1 Cron. 16:25, 26). „Mare este Domnul și lăudat de toți, în cetatea Dumnezeului nostru, pe muntele Lui cel sfânt”. (Ps. 48:1). „Dela răsăritul soarelui până la apusul lui, fie Numele Domnului lăudat”. (Ps. 113:3). Lasă să dăm singurului Vrednic ceea ce I se cuvine, indiferent de aceea, că ce face creștinătatea!

¹⁷ Un idol făcut de oameni nu poate exista niciodată pe lângă Iehova Dumnezeu. În răfuirea viitoare a cerții pentru închinarea la Dumnezeu, Dumnezeu nu va permite să se dea cinstea ce I se cuvine, idolilor. El va distruge atât pe idoli, cari sunt adorați de către oameni, precum și pe închinătorii lor. El zice: „Eu sunt Domnul, acesta este Numele Meu; și slava Mea n-o voi da altuia, nici lauda Mea idolilor. Iată că cele dintâi

¹⁴ Cum sună legea lui Dumnezeu în această chestiune, și pentru ce trebuie să-i dea socoteală aceia, cari slăvesc oamenii?

¹⁵ Pentru ce ar trebui să înlocuiască oamenii acum cu aceea, ca să mărturisească pe Dumnezeu; și pentru ce să nu aștepte dela creștinătate conducere și călăuzire în această?

¹⁶ La cine să privim noi așa dar; și ce îndrumări au dat?

¹⁷ a) Pentru ce nu va avea un idol durată pe lângă Iehova.
b) Ce clădesc acum oamenii asemănător turnului Babilonului, și pentru al cui nume?

ucruri (ale profeției) s'au împlinit, și vă vestesc altele noi; vi le spun mai înainte ca să se întâmple. Cântați Domnului o cântare nouă, cântați laudele Lui până la marginile pământului, voi cari mergeți pe mare și cei ce locuți în ea, ostroave și locuitorii lor!" (Isa. 42: 8—10). În zilele de după potop, a.c. timpului lui Noe oamăii, cari vorbeau o singură limbă, au început să clădească un oraș mondial și un tună care să ajungă până la cer, asemănător cu zgârfie-norii orașului New York sau mai înalt și prin aceea au voit să-și țină lumea laolaltă și să-și facă un nume. Dar planul lor despre o lume s'a prăbușit jalnic, când Dumnezeu Cel Prea Înalt i-a prăbușit pe toți într'un Babel al încurcării și zăpăceli. La trei mii șase sute de ani mai târziu găsim în timpul de acum de după război iarăși un grup de oameni, cari voiesc să c'ădească „o lume mai bună și mai frumoasă". Ei au făcut Organizația Națiunilor Unite cu o capitală mondială, care trebuie să se ridice peste toate națiunile pământului și să unească toate popoarele la vecinătate pașnică. Toate acestea sunt însă un talmeș-balmeș de religii. Totuși, diferiți oameni își fac un mare nume în legătură cu acest UNO.; Iehova însă nu-și face nume cu aceasta. Până acum, această organizațiune, compusă din multe națiuni, nu s'a apucat și nici nu se va apuca să urmeze porunca lui Dumnezeu din Psalmul 117: 1, unde este spus: „Lăudați pe Iehova toate națiunile! preamăriți-l, toate popoarele!" trad. engl.

¹⁸ Un cuvânt în Proverbe spune: „Nu te fâli cu ziua de mâine, căci nu știi ce poate aduce o zi". (Proy. 27: 1). Cu toate acestea, clăditorii organizațiunii internaționale se fâlesc cu o „lume mai bună, de mâine", pe care o vor crea ei înșiși. Dar întrucât ei se tem de nereușita ei, stăruiesc în susținerea, că aceasta este singura salvare a civilizației și a cmenirii, și chiamă pe toți, să-și pună încrederea în această organizațiune și să o sprijinească. Preoții religiei îi acordă — asemănător ca preoții unui idol într'un tempu — sprijinul lor moral și religios și susțin, că ea este mijlocul văzut al lui Dumnezeu pentru introducerea împărăției Sale și a unei lumi noi. Ea a devenit un chip cioplit, care stă pentru putere și cucerire omenească.

¹⁹ Idolatrizarea acestei instituții internaționale este în curs. Permite-va însă Dumnezeuul adevărat și viu, ca lauda, care trebuie să ducă la salvarea oamenilor, să fie adusă mai departe acestei instituții? Tot așa de puțin cum a permis crașului și turnului Babel să primească preamărire și glorie veșnică. Dumnezeu nu se poate tăgădui ca Salvator. El nu va renunța la scopul Său de salvare, în favoarea unui idol internațional al oamenilor necredincioși. Regula fixă, la care rămâne, sună: „Slava Mea n'o voi da altuia, nici lauda Mea idolilor". El a ordonat și a anunțat soarta slujitorilor la idoli moderni, internaționali, care se poate asemăna cu lauda Babel-ului, în cuvintele următoare: „Sunt rușinați, toți cei ce slujesc icoanelor, și cari se fâlesc cu idoli: toți dumnezeii se închină înaintea Lui". (Ps. 97: 7). Iehova, căruia nu I se slujește prin icoane de ale idolilor, a declarat război tuturor idoloilor și tuturor icoanelor cioprite de închinare. A sosit ziua hōtăriri când oamenii trebuie să aleagă dacă voiesc să se închine la idoli, cari sunt făcuți de mână omenească, sau Dumnezeuului adevărat, viu.

¹⁸ Cum a devenit această organizațiune internațională un idol?

¹⁹ Ce soartă îl așteaptă pe acest idol internațional, și pentru ce?

CINE TREBUE SĂ-L LAUDE

²⁰ Nicio creatură nu este eliberată de datoria să cins-tească și să slăvească pe Marele Făptuitor al întregii creațiuni. Toți trebuie să se strângă laolaltă și să-L îndreptățească, prin faptul că arată, că lucrarea Lui este recomandabilă, căci altfel vor pieri. De aceea chiamă Psalmistul inspirat chiar și cerul invizibil, ca să slăvească pe Creatorul fiecărui dar bun și desăvârșit. El cântă în limba înaltă: „Lăudați-L în locurile cele înalte! Lăudați-L toți îngerii Lui! Lăudați-L, toate oștirile Lui! Lăudați-L, cerurile cerurilor, și voi, ape, cari sunteți mai pe sus de ceruri! Să laude Numele Domnului, căci El a poruncit și a fost făcute, ze-a întărit pe veci: le-a dat legi, și nu le va călca". (Ps. 148: 1—6). Intreagă creațiunea vizibilă, fie că este cercebată prin telescop, prin microscop sau prin fizica elementului principal al atomilor, se descopere tot mai mult o lucrarea unui maestru inginer minunat. Ea n'a venit în existență numai printr'o întâmplare dintr'un haos universal. Ea este lucrarea neasămuită a unui Făcător inteligent, care produce mirare și încântare și la care nu se găsește nicio greșală. Dacă aceasta se potrivește la făptura văzută, ce poate fi spus despre făptura nevăzută, cu mult mai slăvită?

²¹ Ingerii credincioși, cari locuiesc împărăția nevăzută în înălțime, trebuie să laude și să slăvească pe Creator, ca dovadă, că sprijinesc supremația și domnia Sa universală. „Domnul Și-a așezat scaunul de domnie în ceruri, și domnia Lui stăpânește peste toți. Bindecuvântați pe Domnul, îngerii Lui, cari sunteți tari în putere, cari împliniți poruncile Lui, și cari ascultați de glasul cuvântului Lui. Bindecuvântați pe Domnul, toate oștirile Lui, robii Lui, cari faceți voia Lui! Bindecuvântați pe Domnul, toate lucrările Lui, în toate locurile stăpânirii Lui! Bindecuvintează, suflete, pe Domnul!" (Ps. 103: 19—22). Zilele de nehotărâre au trecut. A sosit timpul, când toate creaturile cerești, după cum este poruncit, trebuie să se așeze de partea domniei universale a lui Iehova. Dela-1914 d. Chr. împărăția Sa este în activitate prin Regele Său uns Isus Christos, și chestiunea de discuție despre dreptul domniei universale se va rezolva acum pentru toate timpurile, și toate creaturile trebuie să suporte urmările alegerii lor definitive pentru sau contra domnitorului celui mai înalt. La începutul așa zisei „ere creștine", când nașterea lui Isus ca om în Betleem a fost anunțată de către un inger slăvit, au apărut oștiri credincioase cerești păstorilor temători de Dumnezeu și au dat slava lui Iehova Celui Prea Înalt, „Și decodată împreună cu îngerul, s'a unit o mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu, și zicând: Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui". (Luca 2: 13, 14). Acuma decând acelaș Isus a fost născut ca Rege în slavă și putere cerească, aceste oștiri de îngeri credincioși dau iarăși cinstire lui Iehova Dumnezeu în înălțime, așa că cerul răsună de cântările lor de laudă. — Apoc. 12: 1-12.

²² Nicio creatură, fie cea mai înaltă sau mai joasă, nu este exceptată dela aceea, ca să-i aducă imnuri de

²⁰ Pe cine chiamă Psalmistul în primul rând să preamărească pe Iehova; și pentru ce trebuie să fie aceste creaturi slăvite spre gloria lui Dumnezeu?

²¹ Pentru ce trebuie să laude și să slăvească îngerii pe Iehova, și ce ne arată de siguranță că ei o fac?

²² Pentru ce să preamărească și omul pe Iehova Dumnezeu; și pe cine chiamă după aceea Psalmistul ca să facă aceasta?

preamărire. Oamenii fac biră, să ia cuvântul lor de ordine dela ingeri, pentru că omul stă sub ingerii cerului. Mai departe, întreaga creațiunea văzută neînsuflețită este făcută spre aceea, ca să vestească slava Sa și o și vestește oamenilor cu pricepere. De aceea este numai rațional, ca toate creaturile vii și mai ales oamenii înzestrați cu rațiune, să se asocieze cu restul creațiunii, inclusiv ingerii, în vestirea calităților și virtuților vrednice de admirațiune ale lui Dumnezeu. Spre a nu trece nimic cu vederea, Psalmistul își întoarce atențiunea dela înălțimile cerești și cântă apoi: „Lăudați pe Domnul de jos de pe pământ, balauri de mare, și adâncuri toate; foc și grindină, zăpadă și ceață, vânturi năpraznice, cari împliniți poruncile Lui, munți și dealuri toate, pomi roditori, și cedri toți, fiare și vite toate, țărtoare și păsări înaripate, împărați ai pământului și popoare toate, voievozi și toți judecătorii pământului, tineri și tinere, bătrâni și copii! Să laude Numele Domnului! (Căci Numele Lui este înălțat: măreția Lui este mai presus de pământ și de ceruri). — Ps. 148: 7-13.

²³ Și dacă acum regii pământești, prinții și judecătorii secolului nostru al douăzecilea ar fi luat în seamă aceste cuvinte ale Psalmului și și le-ar fi aplicat lor? Atunci n'ar fi publicat niciodată ordonanțe, cari interzis importul și exportul literaturii lor, care explică Biblia. Bărbații, cari sed în comitete de administrație sau pe scaunul judecătoresc, n'ar fi adus niciodată holăriri împotriva acestor martori și n'ar fi tăgăduit, că sunt propovăduitori ai Evangheliei. Niciodată n'ar fi trebuit să fie susținute prin luptă mii de cazuri în tribunalele districtuale și curțile de apel ale Uniunii până sus la tribunalul federal cel mai înalt sau la tribunalul instanței din urmă în Statele Unite sau în alte țări. Miilor de tineri și femei nu li s'ar fi luat libertatea și nu ar fi fost reținuți dela aceea, ca să pună mărturie între oameni neliniștiți pentru împărăția lui Dumnezeu.

²⁴ Dacă toți oamenii, cari sunt amintiți în Psalmul 148, ar fi urmat îndrumările date acolo, atunci în secolul nostru n'ar fi existat război total, în care toți membrii națiunilor, tânări și bătrân, bărbat și femeie, au fost organizați în mod forțat și au fost întrebuițai, ca să ia parte la străduințele de război ale întregii națiuni în contra unui dușman. Străduința totală a tuturor națiunilor și popoarelor s'ar fi îndreptat atunci împreună spre slăvirea lui Dumnezeu a Domnului, a cărui împărăție a fost născută sub Isus Christos ca împlinire a profețiilor biblice în anul 1914 d. Chr. Dacă mai departe toți tinerii și tinerele ar fi ocupați în acest serviciu de importanță universală, dacă cei bătrâni ar da exemplul și ar merge în fruntea copiilor, atunci astăzi n'ar exista o problemă a criminalității tinerimii, care crește încontinuu. Știința n'ar fi fost stăpânită de militarism, nici n'ar fi fost exploatăată energia atomică pentru scopuri de distrugere, și nici nu s'ar fi aruncat groaznică bombă atomică în 5 August 1945 asupra orașului Hiroshima. Comitetul energiei atomice al Statelor Unite n'ar fi devenit necesar.

²⁵ În lumina Psalmului 148 este prin urmare descoperit, că toate națiunile au dat greș în datoria lor cea

²³ ²⁴ Dacă toți funcționarii, toți oamenii, cari sunt arătați în Psalmul 148, ar fi luat seamă la îndrumările sale, ce s'ar putea spune atunci despre evenimentele mondiale și slăvirea lumii?

²⁵ Ce trebuie spus despre națiunile în lumina Psalmului 148?

mai înaltă, dar mai ales națiunile creștinătății. Stăpânitorii nu pot fi „stăpânurile cele mai înalte“, cari sunt „rânduite de Dumnezeu“. Ei nu sunt stăpânitori „din mila lui Dumnezeu“, cum pretind. Faptele arată că ei nu guvernează „spre slava lui Dumnezeu“ și nici ca administratorii sau servii Săi. (Rom. 13: 1-4). Popoarele creștinătății se poartă așa, cum a trebuit să o descrie profetul Isaia: Ei se apropie cu lingușire pe buzele lor, dar inima lor este foarte departe de El și poruncile Sale. De aceea Dumnezeu va face să piară înțelepciunea lumescă a înțelepților ei cu aceștia împreună în Armagedon. Priceperea oamenilor ei inteligenți nu va mai apărea atunci ca mântuirea lumii rele de astăzi. — Isa. 29: 13, 14; 1 Cor. 1: 19.

SCOPUL DELA INCEPUT AL CREȘTINISMULUI

²⁶ Așa zisa „creștinătate“ fără îndoială n'a corespuns scopului dela început al creștinismului, pentru care se mărturisește. Intrucât ea s'a depărtat dela calea adevărată, punem întrebarea: Care este scopul dela început al bisericii creștine, al trupului urmașilor pe urmele lui Christos? El constă din aceea, de a pune mărturie pentru Iehova și împărăția Sa, care stă sub Isus, Mesia. Creștinii trebuie să facă aceasta, în timp ce stau statornic pentru suveranitatea universală a lui Iehova. Famosul Pilat din Pont, guvernatorul roman din Iudea, a stat pentru suveranitatea Diavolului peste această lume. Isus Christos a rămas neînfricat înaintea acestui sprijinitor al părții dușmanului și a mărturisit, că El a fost născut și a venit în lume în primul rând în scopul, ca să pună mărturie pentru adevărul împărăției lui Dumnezeu; și a mărturisit, că El este cel uns de Dumnezeu pentru această slujbă de rege. (Ioan 18: 37). Tot așa au prezis profețiile în rolul cărții lui Dumnezeu, că misiunea lui Isus pe pământ va fi aceea a unui propovăduitor, prin faptul că va pune mărturie pentru Iehova Dumnezeu.

²⁷ Apostolul Pavel aplică Psalmul profetic 22 asupra lui Isus. În acesta se raportează, că El a zis Dumnezeu Său: „Voi vesti Numele Tău fraților mei, și Te voi lauda în mijlocul adunării. Cei ce vă temeți de Domnul, laudați-L! Voi toți, sămânța lui Iacov, slăviți-L! Cutremurați-vă înaintea Lui, voi toți, sămânța lui Israel! În adunarea cea mare, Tu vei fi pricina laudelor mele: și-mi voi împlini juruințele în fața celor ce se tem de Tine“. (Ps. 22: 22, 23, 25). De aceea, Lui (Isus) nu-I este rușine să-i numească „frați“, când zice: „Voi vesti Numele Tău fraților Mei; îți voi cânta laude în mijlocul adunării“. (Evr. 2: 11, 12). Pentru ce a fost de lipsă pentru Isus, ca să vestească numele și virtuțile lui Dumnezeu între frații Săi iudei și în mijlocul adunării poporului de legământ al lui Dumnezeu, când a fost pe pământ? Pentru că cultul fățarnic al religiei, cum a fost învățat și practicat de preoți, cărturari, farisei și saducei, s'a înrădăcinat în națiunea iudee. În locul adevărului lui Dumnezeu și a poruncilor Sale, au fost învățate tradițiile oamenilor egoiști, călcători ai legii. În loc de onoare a fost adusă ocară pe numele lui Dumnezeu, și poporul iudeu a fost condus greșit de către conducători religioși orbi și a fost condus în groapa nimicirii. Astfel s'a ridicat Isus, în mijlocul lor, ca să vestească adevărul despre Iehova și împărăția Sa. În felul acesta a slăvit pe Dumnezeu pe pământ.

²⁶ Care este scopul dela început al bisericii, cum l'a arătat Isus?

²⁷ Unde a trebuit să vestească Isus, conform profeției numele lui Dumnezeu și să proanunțască pe Dumnezeu; și pentru ce acolo?

²⁸ Cum a vestit de fapt Isus numele lui Iehova în mijlocul fraților Săi, și cum a laudat pe Dumnezeu în mijlocul adunării? Nu numai prin aceea, că a propovăduit în templul din Ierusalim sau în sinagogi, când frații Săi iudii s'au întrunit în aceste locuri. El a făcut-o și prin aceea, că a mers în locuințele poporului de rând, din sat în sat și din oraș în oraș. Oriunde a putut aduna ascultători în grupe mai mari sau mai mici, a vestit adevărul, fie pe coasta unui deal sau la țărnișă, mării. El a făcut cea mai înfrântă răspândire vestii despre împărăția lui Dumnezeu pretutindeni în țara fraților Săi și a mai trimis cel puțin optzeci și doi de ucenici ai săi, ca să facă același lucru în orașele, comunele și locuințele poporului iudeu. În felul acesta, campania Sa spre lauda lui Iehova a ajuns la mulțimi mari de oameni. Aceasta a fost profetizat în Psalmul 109 despre El. Acolo se vorbește mai întâi despre trădătorul Său și prigonitorii Săi și după aceea urmează cuvintele credincioase ale lui Isus: „Voi lauda foarte mult cu gura mea pe Domnul, îl voi mări în mijlocul mulțimii”. (Ps. 109 : 30). Prin metoda Sa de propovăduire, Isus ne-a dat pilda, pe care trebuie să o urmăm acuma.

²⁹ Înaintea unei mulțimi de ascultători s'a ridicat Isus pentru adevărul lui Dumnezeu și a dat pe față învățăturile și obiceiurile greșite transmise prin tradiție ale conducătorilor iudei și religiei. Pentru aceasta au condamnat ei pe Isus ca defăimător răzvrătit, care stă în afara granițelor poporului lui Dumnezeu, și El a fost dus afară din poarta Ierusalimului, ca să moară ca un hulitor bleșemat al lui Dumnezeu. Dar dela învierea Sa la viață, Isus a împărțit urmașilor Săi datoria și ocupația statornică, ca să slăvească pe Dumnezeu tot la fel pe pământ, chiar dacă dușmanii religioși îi judecă greșit și îi condamnă. Apostolul Pavel încurajează pe urmașii lui Isus Christos la acest mers, când zice: „Prin El, să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă de laudă, adică, rodul buzelor cari mărturisesc Numele Lui (a lui Iehova)”. (Evr. 13 : 15). Și Pavel amintește scopul lui Dumnezeu, de a strânge pe toți, cari jertfesc laudă, la unire în Christos, și adaugă: „În El am fost făcuți și moștenitori, fiind rânduiți mai dinainte, după hotărîrea Aceluia, care face toate după sfatul voiei Sale, ca să slujim de laudă slavei Sale, noi, cari mai dinainte, am nădăduit în Christos”. (Ef. 1 : 11, 12). Dacă, deci, ne încredem în Christos, trebuie să slăvim pe Dumnezeu.

³⁰ Deși religioniștii iudei au posedat profețiile, au lepădat pe Regele uras al lui Dumnezeu și ei însiși au fost excluși dela serviciul lui Dumnezeu. Ei nu și-au îndeplinit misiunea ca poporul Său. De aceea, misiunea bisericii creștine în decursul lumii rele de astăzi este accentuată în mod deosebit de către apostolul Petru. Petru zice creștinilor credincioși: „Voi însă sunteți o seminție aleasă, o preție împărătească, un neam sfânt, un popor, pe care Dumnezeu și l-a câștigat ca să fie al Lui, ca să vestiți puterile minunate ale Celui ce v'a chemat din întunec în lumina Sa minunată”. (1 Pet. 2 : 9). În aceste cuvinte, apostolul a combinat citate de ale profeților iudei și în deosebi de ale profetului Isaia prin care Dumnezeu și-a vestit scopul, for-

marea bisericii creștine, în cuvintele: „Poporul pe care Mi l-am alcătuit, ca să vestească laudele Mele”. (Isa. 43 : 21). În textul însoțitor la această declarație a lui Isaia, Iehova zice acestui popor numai cu câteva versete mai înainte, că este robul Său și mărturisește pentru faptul, că El este unul și singurul Dumnezeu, dela care vine mântuire. (Versetele 10—12). Conform întregii legături, această declarație se aplică la poporul de legământ al lui Dumnezeu, și anume, dela timpul, de când a fost eliberat din prissoarea și robia Babilonului, a organizației Diavolului. Afară de o împlinire în mic sau în chipul peneumbritor, profeția are o împlinire mai mare și mai completă la „sfârșitul zilelor”. Prin urmare profeția arată în mod principal spre Martorii lui Iehova în timpul de după 1914 d. Chr., anul, când s'a început primul război mondial, prin care este arătat sfârșitul „vremilor națiunilor”. — Luca 21 : 24.

PENTRUCE CRUȚAT ȘI ELIBERAT?

³¹ În decursul primului război mondial creștinii, cari stau într'un legământ cu Iehova Dumnezeu au simțit atacurile puterilor religioase-politice ale acestei lumi și au ajuns fără dorință proprie sau alegere proprie, deci fără voie, în robie. Aceasta a mers atât de departe, că unii dintre ei au fost într'adevăr închiși, dar toți au fost mărginiți în libertatea lor de a propovădui Evanghelia împărăției. Dar când în 1919 și după aceea a venit eliberarea, aceasta a însemnat o bucurie așa de neașteptată, încât Martorii lui Iehova au fost ca și cei cari visează. După aceea gura lor a fost plină de veselie, și ei și-au exprimat față de El și Regele Său Isus Christos, mulțumirea între toate națiunile. În decursul captivității lor în Babilon au rostit rugăciunea profetică: „Scoate-mi sufletul din temniță, ca să laud Numele Tău (ca să mulțumesc numelui Tău, Luther)”. (Ps. 142 : 7). Numai în acest scop expres i-a eliberat Dumnezeu dela moarte, la care au condamnat dușmanii pe Martorii lui Iehova, și i-a scos din robie.

³² În strămtarea lor au strigat: „Ai milă de mine, Doamne! Vezi ticășia în care mă aduc vrăjmașii mei, și ridică-mă din porțile morții, ca să vestesc toate laudele Tale, în porțile (locurile publice) fiicei Sionului, și să mă bucur de mântuirea Ta”. (Psalm 9 : 13, 14). Intrucât au fost ridicați din porțile unei morți, în care a voit să-i împingă dușmanul, ei au trebuit să dea după aceea pentru totdeauna toată lauda lor liber și în public Salvatorului lor. Încă și mai mult le este impusă această obligațiune dela al doilea război mondial; căci niciodată Martorii lui Iehova n'au stat mai aproape de moarte și de nimicire din partea dușmanilor lui Dumnezeu ca și atunci. Singurul lor scop de a trăi acum, singurul scop al vieții lor este: ca să-L laude!

³³ Restatornicirea, reclădirea și întinderea închinării adevărate a lui Iehova, trebuie să se facă pe pământ, pentruca lucrarea de distrugere a organizației Diavolului să fie zădărnicită. Este timpul, ca oamenii de bine dintre toate națiunile și popoarele acestei lumi să cunoască pe Iehova și să-L servească, înainte ca națiunile și împărățiile să fie bătute în războiul Armagedonului, Martorii unși ai lui Iehova de astăzi sunt poporul favorizat, seminția Martorilor Săi, care trebuie să fie formată și adusă în existență pentru acest timp al reintroducerii și reclădirii închinării adevărate lui Dumnezeu. Organizațiunea prim-

²⁸ Cum a vestit Isus numele Lui în mijlocul fraților Săi?

²⁹ La ce mers, care este asemănător cu cursul lui Isus, încurajează apostolul Pavel pe creștini?

³⁰ a) Cum și pentruce accentuează Petru misiunea bisericii creștine?

b) La cine și când se referă Isaia 43, din care citează Petru?

³¹ Cum au ajuns aceștia într-o stare de captivitate, și pentruce au fost eliberați?

³² Pentruce au fost ridicați din porțile morții?

³³ Pentru ce este prezentul timpul hotărît; și cine este poporul, care este făcut pentru aceasta?

cipală este Sionul, a cărui temelie principală și piatră din unghiul este Isus Christos, Regele, și ai cărui reprezentanți și trimiși sunt urmașii Săi unși de pe pământ. Intrucât timpul hotărât a sosit, profetia din Psalmul 102:13-22 s'a împlinit față de aceia, cari în decursul primului război mondial au fost despuiați și părăsiți: „Da, Domnul va zidi iarăși Sionul, și Se va arăta în saava Sa. El ia aminte la rugăciunea nevoiașului (despuiatului, Elberf), și nu-i nesocotește rugăciunea. Să se scrie lucrul acesta pentru neamul de oameni care va veni, și poporul, care se va naște; să laude pe Domnul! Căci El privește din înălțimea sfînșeniei Lui; Domnul privește din ceruri pe pământ, ca să audă gemetele prinșilor de război, și să izbăvească pe cei ce s'unt pe moarte (prin dușman) pentru ca ei să vestească în Sion Numele Domnului, și laudele Lui în Ierusalim, când se vor strânge toate popoarele și toate împărățiile, ca să slujească Domnului”.

34 Oamenii, cari sunt cu bunăvoință față de Iehova și stăpânirea Sa teocratică, care stă sub Christos, sunt strânși din toate direcțiile vântului și părțile pământului, pentruca să servească adevăratului Dumnezeu. Ei se străng în jurul poporului de legământ, pe care l-a creat Iehova în acest timp de reclădire spre slava Sa. Acest rezultat este realizat, pentruca poporul „făcut din nou” de către El îndeplinește scopul divin, pentruca cei de bine să fie ținuți în viață și să fie salvați. Aceasta înseamnă, că poporul lui Dumnezeu ascultă harnic pretutindeni porunca Sa: „Căci așa vorbește Domnul: Strigați de bucurie asupra lui Iacov, chiuiți de veselie de pe vârful munților; vestiți laude și zceți: Domnul a izbăvit pe poporul Său, pe rămășița lui Israel! Iată, ți-aduc înapoi din țara dela miazănoapte, îl aduc dela marginile pământului. Ier., 31:7, 8. (Trad. Americ.). Martorii lui Iehova pot împlini acum această poruncă, și aceasta este una dintre dovezile convingătoare, că guvernul teocratic al lui Iehova condus de Christos a fost întemeiat asupra pământului nostru. Așa mulțumesc eu lui Dumnezeu Domnului, Celui Atotputernic, că și-a luat puterea cea mare ca stăpânitor. — Apoc. 11:15-17.

35 Intocmai ca Regele David, care a instalat pe fiul și urmașul său, ei spun: „A Ta este; Doamne, mărirea, puterea și măreția, vecinicia (biruința) și slava, căci tot ce este în cer și pe pământ este al Tău; a Ta, Doamne, este domnia, căci Tu Te înalți ca un stăpân mai presus de orice! Deja Tău vine bogăția și slava, Tu stăpânești peste tot, în mâna Ta este țaria și puterea, și mâna Ta poate să mărească și să întărească toate lucrurile. Acum, Dumnezeu nostru, Te laudăm, și preamărim Numele Tău cel slăvit”. — 1 Cron. 29:11-13.

36 Prin puterea luminătoare a adevărului împărăției, cum este vestit de către poporul de legământ al lui Iehova, la mulțimi mari de oameni de bine din toate națiunile li se deschid ochii, și cu ochiul credinței văd pe Regele Său Christos Isus, care s'a urcat pe tron și merge spre biruință în Armaghedon și stăpânirea Sa de o mie de ani, care urmează după aceea. Ei lucrează acum ca și mulțimea de popor înainte cu nouăsprezece sute de ani, când Isus a călărit în triumf în jos pe Muntele Măslinilor și în Ierusalim. Despre această mulțime de popor, care a fost un chip preumbritor, zice Luca 19:37, 38: „Și când s'a apropiat de Ierusalim, spre pogorișul muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor, plină de

bucurie, a început să laude pe Dumnezeu cu glas tare pentru toate minunile, pe cari le văzuseră. Ei ziceau: Binecuvântat este Impăratul care vine în Numele Domnului! Pace în cer, și slavă în locurile prea înalte!” Iarăși face intrarea Regele astăzi! Soarta oamenilor atârână acum de aceea, dacă încetează, ca să înalțe pe camera din lumea dușmanului și în loc de aceasta, de acuma înainte, să dea laudă lui Iehova Dumnezeu și Regelui Său. Executarea aceluia în Armaghedon, cari și-au întrebuintat greșit viața, va atârna tocmai de întrebarea importantă, pe cine au laudat și slăvit în această viață.

SALVARE-ÎN ARMAGHEDON.

37 Întinderea laudei lui Iehova prin poporul Său de legământ și mulțimile de popor de bine desigur nu va plăcea lumii acesteia cu țintele sale egoiste de după război. Impotrivirea mondială împotriva întinderii lucrării Sale de preamărire va crește, Supărate pe concurența, pe care o face lucrarea de laudare a lui Dumnezeu conducătorilor lumestri, cele trei elemente principale ale acestei lumi, se vor uni cu siguranță laolaltă pretutindeni în națiunile unite, ca să aducă la tăcere pe aceia cari înalță numele și împărăția lui Iehova. Cuvântul Său ne spune înșirîndu-ne că Martorii lui Dumnezeu trebuie să aștepte atacul unit din partea politicei, comerțului și religiei. Cu toate acestea, Martorii lui Iehova pot continua cu inimă tare, ca să-L laude în toate națiunile. Starea lucrărilor, cum se va forma înaintea lor, în timp ce Armaghedonul se apropie, se va asemăna cu aceea în fața căreia s'au văzut închinătorii lui Iehova din Ierusalim către sfârșitul timpului de domnie a Regelui Iosafat. Cele trei națiuni a Moabiților, Amonităilor și a celor din muntele Seir și-au unit forțele lor militare, ca să întreprindă o campanie împotriva unsului lui Iehova, împotriva Regelui Iosafat și împotriva poporului Său de legământ. Prin faptul că s'au apropiat până la o depărtare de linie aeriană de patruzeci de kilometri, dușmanii uniți cari apăreau într-o armată mare au adus acest onas, unde poporul lui Iehova se închina în templul Său, în mare pericol. În criză, ei au privit spre El, ca să-i salveze. Cum a venit salvarea?

38 Întrebînd Dumnezeu ca profetul Său de atunci: pe un cântăreț al templului, a trimis vestea următoare: „Ascultați, tot Iudă și locuitorii din Ierusalim și tu, împărate Iosafat! Așa vă vorbește Domnul: Nu vă temeți și nu vă înspăimântați dinaintea acestei mari mulțimi, căci nu voi veți lupta, ci Dumnezeu. Măine pogoriți-vă împotriva lor... Nu veți avea de luptat în lupta aceasta: așezați-vă, stați acolo, și veți vedea izbăvirea pe care v'o va da Domnul, Iudă și Ierusalim, nu vă temeți și nu vă înspăimântați; mâine, ieșiți-le înainte, și Domnul va fi cu voi!” (2 Cron. 20:15-17) La perunca, și nu se ascundă fricos înapoia zidurilor orașului, poporul lui Iehova a pornit disdedămineată în ziua următoare. Cum? Sub scut militar? Nu, oricât de ciudat ar suna, cântăreții templului au mers în frunte. Cîntim: „Apoi (regele) în învoire cu poporul, a numit niște cântăreți cari, îmbrăcați cu podoabe sfinte, și mergând înaintea oștirii, laudau pe Domnul și ziceau: Lăudați pe Domnul, căci îndurarea Lui ține în veac!”

39 Aici, preamărirea lui Iehova a fost premergătoare

34 Cine se strânge acum de asemenea, ca să servească pe Iehova; și cum se întâmplă aceasta?

35 Ce văd ei, intocmai ca Regele David cu privire la împărăția lui Dumnezeu?

36 Ca, și care mulțime de popor dinaintea cu o mie nouă sute de ani procedează aceștia; și pentruce decide această procedare soarta lor?

37 Cum se va purta această lume față de răspândirea laudei lui Iehova; și cum s'a preumbricit aceasta în timpul lui Iosafat?

38 Ce veste a trimis Dumnezeu atunci; și cum au plecat în mod corespunzător, împotriva dușmanului?

39 Cum este dovedit că această laudare a dus atunci la scăpare?

puterii militare, chiar dacă aceasta ar trezi părerea că poporul Său este expus gol și despuiat atacului și măcelului. Chiar și dacă un președinte și un legiuitor, dacă oamenii științei energiei atomice și preoții religiei nu socotesc aceasta de adevărat, totuși laudarea credincioasă, curajoasă a lui Iehova a dus la scăpare. Biblia provoacă îndoiala politicianilor, a oamenilor finanțelor și a religioșilor lumii de astăzi, când spune despre poporul lui Iehova din timpul vechiu: „În clipa când au început cântările și laudele, Domnul a pus o pândă împotriva fiilor lui Amon și ai lui Moab și împotriva celor din muntele Seir, cari veniseră împotriva lui Iuda. Și au fost bătuți. Fiii lui Amon și ai lui Moab s'au aruncat asupra locuitorilor din muntele Seir ca să-i nimicească cu desăvârșire și să-i prăpădească. Și după ce au isprăvit cu locuitorii din Seir, s'au ajutat unii pe alții să se nimicească. Când a ajuns Iuda pe înălțimea de unde se zărește pustia, s'au uitat înspre mulțime, și iată că ei erau niște trupuri moarte întinse pe pământ, și nimeni nu scăpase”. — 2 Cron. 20: 21-24.

⁴⁰ În timp ce lauda lui Iehova a fost cântată între astfel de împrejurări, onoarea Sa a fost în joc. Așa a venit El poporului Său de legământ în ajutor, l-a salvat și a purtat războiul, fără ca poporul să trebuiască să tragă o singură săgeată. El a încredințat numele Său propriu, vrednic de laudă. Încă mai demult a amintit Psalmistul purtarea cu adevărat potrivită pentru poporul ascultător al lui Dumnezeu în zilele noastre: „Eu chem pe Domnul cel vrednic de laudă, și sunt izbăvit de vrămașii mei”. (2 Sam. 22:4; Ps. 18:3). Experiența Regelui Iosafat și a poporului său confirmă această regulă. În acest timp, când Armagedonul se apropie mai mult, Martorii lui Iehova pot urma plini de încredere aceeași teză.

⁴⁰ Care regulă confirmă acea scăpare a poporului lui Dumnezeu; și cum va urma poporul Său acum această regulă, și cu ce rezultate?

Făcând aceasta, ei nu se vor ascunde după ziduri, ci zădărnici vor merge și vor chema pe Iehova, prin faptul că în public și în locuințele oamenilor cântă lauda Sa. Această cântare continuă spre cinstea numelui Său și împărăției Sale și va duce la scăparea lor în Armagedon, unde vor fi martori despre zăpăceala și panica precum și despre nimicirea dușmanilor lor lumești uniți. Este războiul lui Iehova, și cei ce-L laudă vor rămâne neatinși în el și vor trăi mai departe în lumea nouă dreaptă, care urmează după aceea.

⁴¹ Porunca lui Dumnezeu dela tronul împărăției Sale este astăzi: „Lăudați pe Domnul! Lăudați pe Dumnezeu în Locașul Lui cel sfânt, lăudați-L în întinderea cerului, unde se arată puterea Lui! Lăudați-L pentru isprăvile Lui cele mari, lăudați-L, după mărimea Lui nemărginită! ...Tot ce are suflare, să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul!” (Ps. 150:1-6) Noi avem îndărătul nostru timpul, când numai naștrăna iudee sau creștini, cari se ară în legământul nou cu Dumnezeu, sunt provocați, să laude și să preamărească pe Cel Prea Înalt. Chemarea se face acum în întreagă lumea. Fiecare instrument legal, prin care poate răsună slava lui Iehova, este folosit pentru a cânta împreună. Tot, ce are suflare, trebuie să laude acum pe Dătătorul vieții, spre a putea respira aerul lumii Sale noi fără sfârșit. Aceasta însemnează toate naștrăne, cari au acum suflare. O excepție nu există. Toți sunt invitați, ca să cânte împreună în corul, care crește mereu, al lăudării unite a lui Iehova: „Aliluia! Domnul, Dumnezeul nostru Cel Atotputernic, a început să împărătească”. (Apoc. 19:5, 6) Singura creațiune, care va trăi mai departe în toată vecinicia, va fi aceea, care laudă pe Creator.

Watchtower din 15 August 1947.

⁴¹ Ce poruncă iese acum dela tronul lui Dumnezeu; și la cine se aplică?

Ahazia cere sfat dela demoni

(Urmare din numărul 22)

Prin urmare, această veste a judecății a cuprins și pe fiul lui Ahab, Ahazia, care a urmat după tatăl său la tronul lui Izrael, cam în anul 922 î. de Chr. Noul rege a umblat pe urmele tatălui său și mai ales pe căile religioase ale mamei sale păgâne, Izabela. Despre acest rege răufăcător Biblia raportează: „A slujit lui Baal și s'a închinat înaintea lui, și a înăniat pe Domnul, Dumnezeu lui Israel, cum făcuse și tatăl său”. (1 Regi 22:53) Ahazia nu s'a întors spre Iehova Dumnezeu nici în timpurile de bunăstare cu mulțumire, și nici n'a rugat pe Cel Atotputernic în timpurile de lipsă pentru îndurare și conducere. Lui i-a lipsit credința în Dumnezeu, dar a fost tare pentru închinarea la demoni a lui Baal, și mânia sa superstițioasă s'a adresat repede în necaz acestuia ca să capete ajutor. De aceea citim despre el: „Ahazia a căzut prin zăbrelile odăii lui de sus în Samaria, și s'a îmbolnăvit. A trimis niște solii, și le-a zis: Duceți-vă și întrebați pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului, ca să știu dacă mă voi vindeca de boala aceasta”. Izrael, ca națiune a fost consacrată lui Dumnezeu și printr-o relație de legământ a fost legată de El. Totuși, aci există un caz, când un rege al acelei națiuni a mers la zeii demonii și păgânilor după sfat, ca și cum Iehova, Dumnezeul națiunii lui Izrael, așa zicând nici n'ar exista sau ar fi fost slab și neajutorat față de diavolescul Baal-Zebub, domnul muștelor. — 2 Regi 1:2.

Dar solii regelui n'au ajuns la preoții fahiri ai lui

Baal-Zebub niciodată. Pe drum au fost opriți de Ilie, de profetul lui Iehova, și de pe buzele sale au auzit răspunsul din înălțime despre posibilitatea unei restabiliri a Regelui Ahazia: „Oare nu este Dumnezeu în Israel, de vă duceți să întrebați pe Baal-Zebub, dumnezeul Ecronului? De aceea, așa vorbește Domnul: Nu te vei mai da jos din patul în care te-ai suit, ci vei muri”. Inapoi la Ahazia s'au grăbit solii săi cu răspunsul, care n'a venit dela diavolescul Baal-Zebub, ci dela însuși Iehova Dumnezeu, dela adevăratul și atotputernicul Dumnezeu al cerului. Când Regele Ahazia a întrebat surprins: „Pentru ce v'ați întors?”, solii au povestit despre întâlnirea lor cu profetul lui Dumnezeu și au raportat regelui mesajul vestitor de nenorocire.

Prin descrierea solului Ahazia a recunoscut pe profetul Ilie ca purtătorul de cuvânt al lui Dumnezeu; și cum este aceasta tipic la religioșii tuturor timpurilor, imediat a început o campanie de prigonire împotriva servului adevărat al Celui Atotputernic și a căutat să-l aducă în mâna sa. Cincizeci de oameni sub căpetenia lor, au fost trimiși ca să aducă pe Ilie. Când au ajuns la el, el ședea pe vârful unui deal și ei i-au poruncit: „Omule al lui Dumnezeu, împăratul a zis: Pogoară-te!” Ilie a răspuns numai atâtă, că să se pogoare foc din cer și să mistuie pe cei cincizeci și unu de oameni ai brațului tare, al lui Ahazia, dacă el este un om al lui Dumnezeu. După aceea focul din cer a mărturisit pentru faptul, că Ilie a

fost unul dintre Martorii lui Iehova; căci s'a pogorit și a mistuit pe prizonieri. Ahazia a trimis o altă trupă militară ca să prindă pe martorul lui Iehova, dar această trupă a suferit aceeași sortă de foc. Comandanții grupei a treia de cincizeți de oameni a căzut în genunchi și a stăruit de Ilie să vină, dar să-l lase în viață pe el și pe oamenii săi. Ilie n'a zăbovit să pășească în fața lui Ahazia și să mărturisească pentru Iehova Dumnezeu. Cu urechile sale a auzit Regele Ahazia, cum a fost condamnat modul său de procedare de a înțeba demoni, și curând după aceea a murit conform cuvântului Domnului: Domnia scurtă de doi ani a lui Ahazia nu recomandă deloc politicianilor religia demonilor ca siguranță bună. — 2 Reg. 1:3-18.

Numele „Ahazia” înseamnă „Iah ține, posedă”. Acest rege al lui Izrael n'a trăit însă conform numelui său; ci s'a lăsat cu voie să fie prins în lanțurile religiei lui Baal și s'a dat cu totul demonilor, prin faptul că i-a întreat și adorat. Mai există un alt caracter biblic ce se evidențiază, care poartă numele de Ahazia. Și el a fost un rege, și el a neglijat ca să trăiască corespunzător înțelesului numelui său, prin faptul că a refuzat să țină țara la serviciul lui Iehova sau să fie o posesiune pentru numele său. Acest al doilea Ahazia a fost rege peste Iuda și a fost un nepot al Regelui Ahazia din Izrael. Mama sa a fost servitoarea idoloilor, Atalia, fiica lui Ahab și a Izabelei. El a urmat în anul 910 î. Chr. după tatăl său pe Ioram pe tronul din Iuda, dar guvernul său a fost mai scurt decât cel al unchiului său Ahazia din Izrael, deoarece a durat numai un an. Cauza căderii sale rapide a fost aceeași ca și aceea care a cauzat căderea unchiului său și a regelui din Izrael, adică s'a lăsat sfătuit de demoni și a stat în legături intime cu adoratorii demonilor.

Raportul din 2 Regi capitolul 8, descoperă, că Ahazia din Iuda a început să guverneze în vârsta de douăzeci și doi de ani, și că el a umblat pe căile casei lui Ahab și a făcut, ceea ce a fost rău în ochii Domnului. (Raportul corespunzător despre domnia acestui iudeu, cum este dat în 2 Cronici, capitolul 22, dă alte amănunte despre legăturile regelui cu casa lui Ahab. Raportul din 2 Cronici 22:2 spune, că Ahazia a fost de patruzeci și doi de ani când a început să guverneze. Că această trebură să fie greșala unuia care a copiat, reiese din aceea, că Ioram, tatăl său, a fost numai de patruzeci de ani când a murit. Prin urmare raportul din 2 Regi, care arată vârsta lui Ahazia în timpul urcării sale pe tron ca douăzeci și doi de ani, este fără îndoială cel adevărat. — 2 Regi 8:26; 2 Cron. 21:5, 20; 22:2). Să se observe raportul, care arată legătura strânsă dintre Regele Ahazia din Iuda și mama sa închinătoare la idoli, Atalia, și casa lui Ahab: „Mamă-sa se chema Atalia, fata (nepoata) lui Omri. El a umblat în căile casei lui Ahab, căci mamă-sa îi dădea sfaturi nelegiuite. A făcut ce este rău înaintea Domnului, ca și casa lui Ahab, căci după moartea tatălui său ei îi erau sfetnici, spre pierzarea lui”. — 2 Cron. 22:1-4.

Spre pierzarea lui? Da, că din cauza legăturii sale strânse cu casa domnitoare a lui Ahab din Izrael s'a întâmplat, că a căzut sub lovitura lui Iehu, a executorului și a cetii sale. Ahazia din Iuda s'a aliat cu unchiul său Ioram, cu regele Izraelului, în campania de război împotriva Sirienilor din Ramot în Gilead. Ioram a fost rănit în război și s'a întors la Izrael, ca să fie vindecat

de rănilile sale. Ahazia care avea bunăvoință pentru el a vizitat pe cel ce se vindeca acolo. Așa s'a întâmplat, că Ahazia era cu Ioram, când regele izraelit a mers ca să se întâlnească cu Iehu, care mâna sălbatec. Iehu a executat judecata lui Dumnezeu asupra închinătorilor lui Baal, prin faptul că a ucis pe regele izraelit care fugea, și aliații săi militari au urmărit pe Ahazia până pe pasul Gur. Acolo a fost lovit de moarte. Puterea sa, care l-a părăsit repede, i-a permis să meargă încă până la Meghidu, unde și-a dat viața. Raportul divin arată clar, că nimicirea lui Ahazia din Iuda a fost hotărâtă de Dumnezeu și s'a datorat faptului, că acest rege iudeu s'a asociat cu închinătorii lui Baal din Izrael și s'a lăsat sfătuit de ei. „Prin voia lui Dumnezeu și spre pierzarea lui a venit Ahazia la Ioram. Când a ajuns a ieșit cu Ioram să se ducă în muntea lui Iehu, fiuul lui Namsi, pe care-l unsesese Domnul, ca să piardă casa lui Ahab”. Ahazia din Iuda a fost cunoscut și sub numele Ioahaz și Azaria. Pentru că s'a tras din regele cu judecată dreaptă Iosafat. Ahazia a fost îngropat în orașul lui David. — 2 Regi 9:23-28; 2 Cronici 21:17; 22:5-9; 25:27.

Din timpul când Saul, primul rege, a mers la vrăjitoarea din En-Dor ca să ceară sfat, până în timpul lui Zedechia, a ultimului rege, cam cinci sute de ani mai târziu, mulți regi ai lui Izrael și Iuda au căutat sfat la demoni. Legea lui Dumnezeu a oprit în mod expresă întrebarea mediilor spiritiste și închinarea la zei demoni. Profeti falși și preoți falși s'au întors împreună cu stăpânitorii spre zeii demonilor, și poporului i-a plăcut lucrul acesta. Din cauza stării acesteia Iehova Dumnezeu i-a întreat, că ce vor face când va veni sfârșitul? În timpul judecătorilor Iehova Dumnezeu a dat odată El însuși răspunsul: „Dar voi M'ați părăsit.. Duceți-vă și chemați pe dumnezeii pe cari i-ați ales; ei să vă izbăvească în vremea strâmtorării voastre!” (Jud. 10:13, 14). Poporul necredincios Izrael, s'a întors către dumnezeii săi demoni, dar ei nu l-au putut deloc să-l salveze în timpul necazului. Ca națiune teocratică, care a fost un chip preumbritor, Izrael a luat un sfârșit, și ca națiune a căzut cu timpul din favoarea deosebită a lui Dumnezeu. Conducătorii ei, cari au adus poporul pe căile cultului demonilor și au întreat pe demoni pentru conducerea poporului, au fost în mare măsură răspunzători.

Cu lepădarea națiunii Izrael conducătorii naționali, cari au întreat demoni, n'au luat însă sfârșit. Și națiunile păgâne au stat sub stăpânire demonică. „Toată lumea zace în cel rău” (1 Ioan 5:19; vezi și Ioan 12:31; 14:30; 2 Cor. 4:4). Obiceiul rău de a întrea demoni a fost la modă în toată vremea până în zilele noastre, cum a prezis aceasta profetia în Apocalips: „Apoi am văzut ieșind din gura balaurului, și din gura fiarei, și din gura prorocului mncinos trei duhuri de draci, cari fac semne nemăpomenite, și cari se duc la împărății pământului întreg”. (Apoc. 16:13, 14) Se pot cita cu droaia dovezi, pentru a arăta, cum oameni de stat ai lumii se adresează la vrăjtor (ghicitor), astrologi, medii ale spiritelor, etc., și cer dela spirite să le scrie mesagii ca să fie orientați despre viitor. Creștinătatea, în inteligența sa n'a învățat nimic din experiențele lui Izrael, și sfârșitul ei, care vine în Armagedon, va fi și mai catastrofal. Niciun fel de dumnezei demoni nu vor putea salva pe adoratorii lor în timpul aceluia necaz mare; căci de fapt nu se vor putea salva nici pe ei înșiși. — Apoc. 19:11-21; 20:1-3; 7-10.

Spre Palestina și Liban

Cel doi călători în toată lumea, reprezentanții lui Watch Tower Bible and Tract Society, președintele N. H. Knorr și M. G. Henschel, au părăsit Bombay-ul după un congres binecuvântat cu inimi vesele. Stăpânitorul lor al aerului cu patru motoare, un avion al lui „Trans World Air Line”, în curând a lăsat departe în urmă linia de țarm a Indiei, și s'a grăbit înaintea prin nori, peste Marea Arabică, în direcția Arabiei-Saudite și Orientul Mijlociu. Ei înaintaseră bine în călătoria lor mondială și acum se bucurau de vizita țării, unde și-a luat începutul creștinismul. Ce privilegiu, de a vedea țara, unde a umblat Isus cu apostolii Săi, unde a propovăduit atât de mult, unde a dat un exemplu așa de minunat, armașilor pe urmele Sale. Din acele zile ale lui Isus, când a început să se vestească adevărul despre singurul Dumnezeu viu și Fiul Său, pe care L-a trimis în lume, el a ajuns acum până la marginile pământului; și astăzi Martorii lui Iehova lucrează harnic, ca să-l lățească și mai departe cu toate mijloacele, ca să stau la dispoziție.

După un sbor de mai multe ore, ni s'a poruncit să ne încingem cu curelele dela scaun, pentru că se apropie vremea rea. Am voit să sburăm peste peninsula din Oman, care desparte Marea Arabică de Golful Persic. Surprinși, am observat numeroșii munți înalți aproape de mare. Firește, o țară pustie. Niciun copac pe acești munți sau în văile dintre ei. Munți înalți, creștați cad în pantă repede în șesuri compuse din dune de nisipuri. Am sburat peste un ținut neroditor foarte întins, care din înălțime pănea cu totul pustiu și părăsit — nimic altceva decât nisip roșu și alb. Numai din când în când am văzut pe lângă țarmul mării un loc verde, unde era o mică colonie. Am sburat peste insulele Bahrein, lângă cari erau ancorate câteva vapoare, și în curând am aterizat în Dharan, un centru de sonde de petrol al Arabiei. Tot ce-am putut vedea a fost aerodromul, câteva clădiri, cari erau împrăștiate pe terenul nisipos fierbinte. În mod vădit aici numai ne-am oprit, ca să predăm corespondența și să luăm poștă și combustibil. Acolo, în clădirile aerodromului; am așteptat cam o oră, căuștând să ne ferim de căldura pustiei. Ce ne-am bucurat, că avionul a fost în stare bună și n'a trebuit să așteptăm mult!

Din nou, în aer, și mai departe spre Nord-Vest, spre gurile Eufratului și Tigrului! Am rămas deasupra Golfului Persic, până când am ajuns la gurile râurilor. Apoi am sburat, cam pe la apusul soarelui peste Basra. Se vedea, că râurile au adus apă multă, și întinderi mari de pământ au fost inundate. Din înălțime n'am putut să aflăm, cum au putut umbla oamenii, afară de corăbii. Râurile păreau că udă un mare teritoriu; poate că în felul acesta țara este făcută roditoare. Dar curând ne-a dispărut din vedere această privilegiu, deoarece se înopta, și totul, ceea ce am mai putut vedea, au fost ici și colo luminile cari licăreau în adânc, sau sus pe cer luna care lumina clar și stelele. Pilotul ne-a spus, că vom sbura în direcție nordică până la Bagdad, ca să ne întoarcem apoi spre Vest către Lydda în Palestina. În Lydda, am ajuns la ora 0.30 noaptea, după timpul dela Ierusalim, și a trebuit să așteptăm câteva timp revizuirea vama. Ne simțeam obosiți și osteniți și speram, că ne vom duce în curând la Ierusalim, care este cam la o depărtare de 50 de kilometri dela Lydda. Dar mulți dintre călători mergeau la Tel Aviv, și întrucât acesta nu este numai cam la 20 de kilometri depărtare, au fost duși mai întâi aceștia la locul lor de destinație. Tocmai în acea zi a explodat o bombă la un

post mare de poliție, și mulți au fost omorâți, între alții și șeful lui CID și colaboratorul său. Tuturor comunităților evreiești li s'a împus o oprire severă de ieșire, și se spunea, că este periculos pentru o mașină să facă drumul sigură. Stăteau la dispoziție trei automobile de transport ale lui „Trans World Air Line”, și astfel două dintre ele au plecat la Tel Aviv; al treilea cu călătorii pentru Ierusalim a rămas la aerodrom și a așteptat întoarcerea lor.

După un ceas de vreme mașinile s'au întors, și călătoria noastră a mers dela Lydda mai departe către Ierusalim. Trei automobile au mers deci împreună. Cam la un kilometru și jumătate dela aerodrom am fost opriti de trupe britanice printr'o baricadă de stradă. Șoferul a trebuit să-și arate permisul de ieșire și fiecare călător din avion pașaportul. Am trecut cu bine prin aceasta și am călătorit mai mulți kilometri pe o stradă principală netedă, când deodată am văzut în mijlocul drumului un șir de butoaie albe, cari au închis calea. Când s'a oprit mașina, am văzut figura unui soldat britanic venind dela marginea drumului. Peste umărul lui atârna o mitralieră ușoară. El a voit să știe numai, că cine suntem, și că ce drept avem, să călătorim la o oră așa târzie. Iarși am fost controlați toți, și apoi mașina a putut să călătorească mai departe. În lumina clară de lună am putut să vedem alte trupe și în apropiere și un tanc. Ar fi fost periculos de a călători fără hârtiile de identitate potrivite sau să nu ne oprim acolo. Automobilul s'a întors de jur împrejurul dealului și ne-a dus până la cartierul din afara Ierusalimului. Aici a staționat un tanc în mijlocul străzii, și mai mulți polițiști au stat de pază. Din nou a trebuit să ne legitimăm, și iarși a fost totul în ordine; și am ajuns în oraș. Singurul lucru pe care l-am văzut în mișcare pe străzile orașului, erau automobilele blinde care circulau încocoace și încolo. Nimeni n'a avut voie să-și părăsească casa dela ora 6.30 seara până la ora 5 în dimineața următoare. Ierusalimul semăna cu un oraș mort, și fiecare sgomot îl făcea să pară și mai tăcut. Am trezit pe proprietarul hotelului, care ne-a dat drumul înapoi. Când în fine ne-am culcat în acea dimineață, am văzut, că ne-au trebuit 25 de ore, ca să ajungem din hotelul nostru din Bombay în hotelul din Ierusalim. Pentru un somn eram deci gata!

Am sperat că vom găsi la sosirea noastră pe aerodromul din Lydda câțiva frați. Inșă oprirea de ieșire le-a făcut cu totul imposibil lucrul acesta. În Ierusalim n'am putut lua contact cu ei, și așa că acum era necesar, ca ei să ne caute pe noi, informându-se la biroul călătoriilor aeriene despre hotelul, unde am fost găzduți. Sâmbătă dimineața, în 26 Aprilie, ne-am sculat în speranța, că vom vedea de dimineață pe frații noștri, dar n'au apărut. Atunci ne-am dus în biroul liniilor aeriene, dar nici acolo n'am putut afla nimic despre ei. După aceea ne-am hotărât, să întrebuițăm orele de dimineață pentru înnoirea vizei noastre pentru Liban, să ne procurăm permisul de intrare din nou în Palestina și să ne anunțăm la oficiul sănătății. Dacă frații nu vor apărea, am avut de gând să vedem puțin Ierusalimul și împrejurimile sale.

În timp ce mergeam pe jos prin străzile frecventate ale părții noi a orașului din Ierusalim, am observat, ce modern era totul și cât de departe erau de stările timpurilor biblice. Clădirile, prăvăliile, teatrele și străzile sunt de construcția cea mai nouă, numai o deosebire domnește între acesta și alte orașe, pe cari le-am vă-

zut: sârma ghimpată care este trasă peste străzi și în jurul clădirilor mai mari! În jurul căror clădiri? În jurul cartierului general al guvernului și în jurul diferitelor clădiri cu birouri britanice. Îndărătul acestor fortificații umblau posturi în sus și în jos. Mai întâi a trebuit să mergem la oficiul sănătății, ca să ne anunțăm sosirea în Ierusalim. Înainte însă de a putea intra acolo, am fost pipăiți după arme. Noi, firește, nu posedam arme și de aceea am putut trece. Consulatul pentru Liban a fost situat într'un alt teritoriu ocrotit, și a trebuit să ne procurăm permise speciale, ca să putem merge în acea parte a orașului, spre a ne putea reînnoi viza. Când am mers ca să ne pună în ordine pașapoartele pentru întoarcerea în Palestina din Liban, am fost căutați iarăși după arme. Toți polițiștii păreau a fi foarte nervoși și aștepta lucrurile cele mai rele. După ce am aranjat aceste lucruri, ne-am întors în hotel, dar n'am găsit pe niciun frate. Astfel ne-am comandat o călăuză, care ne-a călăuzit la câteva dintre locurile istorice din împrejurime.

BETLEEM

Ceea ce ne-a interesat mai întâi, a fost Betleemul, la câțiva kilometri în Sudul Ierusalimului. Locul, unde a fost născut Isus. A fost o călătorie foarte interesantă; căci aici am avut prima noastră ocazie, ca să privim înufă, muntii din Iuda, despre care a scris David. Astăzi sunt destul de stâncoși, și pe coastele lor cresc mulți măslini. Turme de oi și capre merg încet pe cărările de pe câmp, și noi ne-am putut închipui, cum a trebuit să fie, când păstorii au stat de pază pe câmpul apropiat de lângă coasta muntelui, și ostile ingerilor au cântat de bucurie despre nașterea lui Isus, a Salvatorului. Probabil că pământul în acele zile a fost pus pentru sămănare în forme de țerese, cum mai este cazul astăzi în partea muntoasă.

Ne-a interesat, să vedem locul de naștere al lui Isus, și călăuza noastră ne-a dus la biserica nașterii, despre care se spune, că acela este locul exact, unde a născut Maria pe Isus și unde este păstrată ieslea, în care se zice că ar fi fost culcat Isus. Religia a profitat bine de locul acesta. Că tocmai acela este locul sau nu, nimeni nu poate spune. Atâtea armate de cuceritori au trecut prin Palestina și au distrus tot ce-au găsit în cale, încât este greu de crezut, că a rămas ceva în picioare. Biserica ortodoxă pare că a sosit prima acolo și și-a clădit capela direct peste iesle. Bisericii armeană i s'a dat voie, ca să clădească o capelă mică lângă altarul capelei ortodoxe, și romano-catolicii au zidit capela, lor imediat în apropiere: dar toate aceste trei organizații au intrat la „locul de naștere a lui Isus”. Crăciunul este în acest loc sărbătoarea cea mai mare; atunci și protestanții au voie să-și țină serviciul divin în curte afară din biserică. Aceste organizații ale religiei nu sunt însă de acord asupra datei nașterii lui Isus, deoarece se sărbătorește Crăciunul în decursul unei luni în trei zile diferite.

Locul de naștere presupus se află sub altarul capelei ortodoxilor într'un fel de groapă subpământeană: și locurile, unde probabil că a fost născut Isus și ar fi fost pus în iesle, sunt umolte cu tot felul de nimicuri religioase. Multe oțene atârâ din tavan; fiecare aparține unei comunități comunități de cult, care o și îngrijește. Preoții vin tot mereu cu cădelnițe și tămâiază aceste două locuri presuruse sfinte. Își fac cruce și fac alte ceremonii de ale religiei. În acest punct, călăuza noastră a ținut o mică cuvântare și ne-a arătat privilegiul minumat, de a fi acolo, da că de aceea să nu ne dăm înapoi dela aceea, ca să însemnăm cu ceilalți oameni și să ne rugăm. Firește că noi l'am îndru-

mat la cuvintele lui Isus, conform cărora o rugăciune trebuie rostită în ascuns, și că noi n'avem de gând să ne rugăm în acest loc; și aceasta s'a părut că l-a mulțumit. Totul este comercializat și religiozizat, și tabloul pe care-l aveam totdeauna înaintea ochilor, când citeam raportul biblic despre copilășul Isus în Iesle, este cu totul deosebit de aceea, ce pretind religioniștii că este locul. El arată ca un templu religios în mic, fie unul al ortodocșilor sau al bisericii romano-catolice, al Mahomedanilor, al Hindușilor sau Budiștilor sau orice altceva ce mai există în lumea religioasă. Intre religioniști domnește de mult timp neumire despre posesiunea și întrebuințarea acestui loc. De aceea stă de pază acolo tot timpul un polițist mahomedan, ca să țină ordine în „casa lui Dumnezeu”.

Dela Betleem ne-am întors la Ierusalim și am văzut valea lui Himom, pe care Sfânta Scriptură o amintește ca locul „unde viermele nu moare”, gheena. Astăzi nu mai este întrebuințată ca loc de depozitare a gunoierului și loc de înmormântare obișnuită, dar este o vale foarte adâncă, pe lângă orașul vechi. Am trecut zidurile orașului, cari au fost zidite de un sultan turc, aproximativ în anul 1600 d. Chr., și am călătorit la locul, unde după cât se spune a fost grădina Ghetsimani. Și aici religioniștii au clădit o biserică mare, de data aceasta romano-catolică, și ei caută să întipărească tuturor călătorilor, cari vin la Ierusalim, că stânca din biserică este tocmai locul, unde Isus în necazul sufletului Său a ingenunchiat și s'a rugat la Tatăl Său în cer. Ei arată, unde au adormit apostolii, când Isus s'a rugat cu puțin timp înainte de trădarea Sa. Aceasta este situația generală a lui Ghetsimani. Dar în ceea ce privește stânca, lucrul este îndoielnic. Singurul lucru ce pare adevărat și nu este desfigurat prin religie, sunt măslinii foarte bătrâni din grădină. Acești pomi au trunchiuri mari, puternice, dar n'au niciuna din ramurile dela început. În toate trunchiurile au fost altoite ramuri noi, cari toate par a fi proaspete, vii și roditoare. Îndată ne-am adus aminte, cum a spus Pavel despre ramurile vechi, că vor fi tăiate, și vor fi altoite ramuri noi; acesta este cazul la toți măslinii vechi din grădină, care este numită acum Ghetsimani. Dar religioniștii se folosesc chiar și de acești măslini. Când bat vânturile și frunzele din grădină cad la pământ, des călugării și le culeg. Aceste foi sunt lipite una câte una pe hârtie și împreună cu o rugăciune adresată lui Isus sunt oferite ca amintire, rugăciune care îi aduce celui ce se roagă de fiecare dată, când o repetă, după spusele lor, 100 de zile iertare de păcate. Cam la 200 de metri depărtare dela biserica aceasta este o biserică veche, despre care se spune, că a fost zidită de cruciași. Ortodocșii au pus stăpânire peste ea. Ea este subpământeană clădită în forma unei cruci. Călăuza noastră ne-a spus că acesta este locul adevărat de înmormântare al fecioarei Maria. Pentru ce au ales religioniștii tocmai această groapă, este greu de înțeles, probabil că au trebuit să aibă un loc în Ierusalim sau ceva mai afară de Ierusalim, pe care-l dau drept locul adevărat de înmormântare al Mariei. Când am intrat în curtea bisericii, am văzut șezând acolo trei preoți cu bărbi în haine lungi. Ei jucau în zaruri și se ocupau cu ceva joc pe bani. Călăuza noastră ne-a spus, că acești păzitori ai groapei, Mariei toată ziua fac lucrul acesta; dar își întrerup jocul destul de mult timp, ca să întindă mâna și să vândă dacă-i posibil lumini vizitatorilor. Interiorul bisericii este ținut foarte în întuneric, pentruca cei ce intră să trebuiască să cumbere neapărat o lumânare sau două, dacă voiesc să vadă groapa fecioarei. Este un loc, care poate fi arătat turiștilor, și

(Continuare în numărul următor)

Comasa	pagina	20: 6	76	4: 11-13	76	16: 25, 26	373	50: 6	86, 144	149: 1, 9	154	18: 20-22	166
1: 1	75, 302	20: 6	251	4: 24	78	Cap. 17	283	50: 7-13	83	150: 1, 6	154, 378	62	9: 11
1: 2	302	20: 7, 16	258	Cap. 5	283	17: 4-14	20	50: 14	146	Proverbe	2	12: 1	89
1: 5	309	20: 14, 17	199	5: 2	128	17: 15	270	50: 14, 15	242	2: 21, 22	2	14: 4	233
1: 10	249	20: 17	158	5: 4-7	128	28: 11-13	377	50: 16	240	4: 14-17	175, 242	14: 12-15	212
1: 28, 28	36	21: 7-10	200	6: 4-7	114	29: 23	20	50: 16-21	94	4: 20-22	212	16: 5	183
1: 27	197	21: 7-11	198	6: 7	114	2 Cronici		50: 22	224	4: 23	240	19: 18, 20	137, 272
1: 28	123, 203	21: 32	300	7: 16, 25	351	7: 1-3	66	50: 22, 23	95	4: 23-27	362	21: 8, 9	341
1: 7	6, 283	21: 23-25	13	9: 9, 10	291	11: 14-16	115	50: 23	327	5: 15-20	396	22: 9	362
1: 7, 8, 15-17	106	22: 16, 17	200	10: 1-5	275	15: 9	113	50: 3-6	308	6: 16-19	261	24: 20, 21	371
1: 16, 17	305	22: 19	196	10: 16	85	16: 9	12, 146	51: 5	185	10: 7	248, 331	28: 14-16	231
1: 18-20	196	22: 22-24	110, 146	10: 17, 18	110	17: 6	12	57: 9, 10	185	10: 19	264	28: 16	77, 231, 284
1: 22-24	186	24: 1-8	120	10: 21	373	19: 3, 8-11	12	57: 10, 11	82	10: 20, 21	265	28: 21	118, 160
1: 24	202	24: 8-8	77	11: 19	142, 226	20: 15-17	377	58: 5	110, 146	10: 31, 32	265	28: 27	362
1: 1-5	212	24: 7, 8	78	15: 7-9	358	20: 21-24	378	72: 18, 19	372	11: 9	268	29: 13, 14	182, 375
1: 1-6	197	24: 17	78	15: 1-17	51	21: 5, 20	378	Cap. 13-83	75	11: 12, 13	330	29: 18-20	301
1: 4	7	26: 31, 31	170	16: 3	73	21: 17	378	73: 26	191	12: 13	261	30: 20, 21	226, 258
1: 14, 15	227	28: 1-3	37	16: 9-12	107	Cap. 22	378	76: 1, 2	17	12: 18, 19, 22	259	30: 20, 21	123, 301
1: 15	10, 21, 67, 149, 160, 309	28: 36	114	17: 6	151	22: 1-4	378	77: 20, 21	69	13: 2, 3	294	32: 1	2
1: 8	309	28: 40-43	33	18: 15-18	20, 42, 43	22: 2	378	77: 20, 21	278	13: 9	192	33: 1-18, 22	390
1: 16	199, 218	Cap. 29	37	18: 13	12	22: 5-8	379	78: 2	125	13: 12	314	33: 22	323
1: 1	197	29: 24	98	18: 15-19	277	22: 9	379	78: 3-8	20	14: 7	262	33: 3, 4	155
1: 4	144	29: 25	99	19: 21	13	22: 27	379	78: 67-72	20	14: 23	261	33: 31, 32	166
1: 19	198	29: 27, 28	45	21: 15-17	198, 200	30: 1-11	19	80: 1, 19	27	14: 26	123, 140, 146	40: 10, 11	143
1: 25	144	29: 34, 35	14	21: 15-17	198, 200	30: 10-18	145	80: 1-19	19	14: 26, 27	82, 124	40: 28	302
1: 25, 26	195	29: 33, 37	46	21: 23	170	30: 32	279	82: 1, 3	111	15: 1, 2	264	42: 1	137, 159
1: 3, 4	144, 195	30: 10	40	22: 18, 19	200	30: 3, 8, 14-21	230	83: 19	139	15: 4, 7	265	42: 1, 7	361
1: 5	309	30: 22-31	40	22: 22	198	1: 2-4	165	84: 1-13	271, 336	15: 30	261	42: 8	241
1: 14-24	277	32: 31-35	252	22: 22	198	2: 1, 26	90	Cap. 85	271	16: 1	210	43: 9-12, 20, 21	155
1: 24	198	33: 20	241, 351	22: 23-26	200	2: 1, 58, 70	91	89: 19-24	21	16: 13	266	43: 10-12	376
1: 4, 7, 11-13	198	34: 1	275	22: 27-29	200	2: 1, 59, 70	117	31-37	308	16: 21, 23, 24	265	43: 20, 21	155
1: 8	128	34: 5-7	252	23: 1	203	3: 1	117	39: 28	308	16: 27, 28	261, 276	43: 21	376
1: 11	233	34: 6	131, 194	23: 1	202	4: 1-21	237	39: 34-36	309	17: 4, 20	262	43: 21	376
1: 13-19	124	34: 22	107	24: 1-4	201	4: 3	117	40: 50-52	21	17: 6	141	44: 1	155
1: 19	197	34: 25	278	24: 8	41	4: 7-21	165	40: 53	302	17: 9	261	44: 6, 8	135
1: 2	11	40: 12	368	24: 17	146	Cap. 5, 6	237	41: 2	371	17: 37	261	44: 23	156
1: 2	197	40: 13	95	24: 27	110	7: 6-9	165	41: 1-4	182	17: 27, 28	261	44: 25	156
1: 2, 3	197	40: 16-23	37	25: 5-10	206, 229	7: 7, 10, 28	147	41: 5	19	18: 8	261	44: 25, 26	186
1: 13	197	Leviticul		25: 21	196	7: 11-26	165	41: 6, 7	19, 25	18: 9	261	44: 27, 28	154
1: 21, 22	99	1: 1-5	80	28: 51-57	358	7: 27	165	41: 9, 10	192	18: 20, 21	261	44: 27	181
1: 1, 7	197	1: 1-25	232	30: 6	85	8: 25, 29	117	41: 10, 11	176	18: 15	274	45: 1-3	164
1: 1-7	219	4: 3, 5	95	31: 0-13	128	9: 1	117	41: 12	371	18: 22	262	46: 0-12	302
1: 13	219	4: 3, 5, 16	40	31: 15-19	278	9: 8, 13-15	166	41: 13-15	166	19: 1	267	46: 13-23	226, 372
1: 13-10	67, 84	4: 20-35	266	32: 1-44	278	10: 1, 2, 5, 10	117	41: 16, 8	2	19: 8	274	48: 8-10	374
1: 8, 10	213	6: 15	40	32: 36	303	10: 9, 13	23	102: 12	339	19: 7	140	48: 18, 22	293
1: 8, 10	233	7: 11-15	80	32: 43	51, 83, 158	1: 1-3	168	102: 13-22	377	20: 11	140	51: 2	162, 382
1: 1-3	27	8: 1-4	37	33: 1-29	278	2: 1	165	103: 17-3	250, 269	20: 19	269	51: 5	178, 258
1: 2	39	Cap. 8	37	33: 2, 3	77	2: 1	165	104: 19-22	371	21: 9	269	51: 7	298
1: 2, 3	10	8: 6	38	43: 8-10	41	2: 1	165	104: 35	154	21: 23, 31	130	51: 7, 8	298
1: 3	190, 228, 310	8: 6-33	272	1: 1-20, 21	175	2: 1	165	105: 2-4	373	21: 33	130	51: 8	95
1: 16	24	8: 7, 8	242	22: 21-23	75	6: 1	117	105: 9-15	277, 342	22: 3	371	51: 13	144
1: 17-20	35	8: 7-9	30	1: 12, 13	200	7: 7, 11, 73	147	105: 45	154	22: 6	143	51: 16	98
1: 18-20	67	8: 10	170	8: 10, 13, 14	379	8: 10	117, 274	Cap. 100	351	22: 15	127, 288	51: 22	166
1: 18-21	21	8: 10-13	40	13: 20, 21	244	9: 1, 2	76	100: 1, 48	99	22: 17	274	52: 1	194
1: 1-4	198	8: 13	162	10: 1-13	278	9: 13, 14	117	104: 3-5	154	22: 17, 18	265	52: 2	144, 192, 286
1: 1	11, 228, 352	8: 14, 15	338	11: 3, 20	117	11: 3, 20	117	104: 32, 33	259	23: 11	269	52: 5	94
1: 6, 16	39	8: 15	210	11: 21-26	90	11: 21-26	90	106: 35, 36	351	23: 19	269	52: 7	146
1: 17-19	11	8: 14-17	42	12: 2, 5	343	12: 2, 5	343	108: 3, 4	185	23: 23	274	52: 7	128, 240, 256
1: 18, 19	124	8: 18-21	45	12: 47	117	12: 47	117	Cap. 109	376	23: 15, 16, 22-26	143	52: 8	112
1: 20, 23	124	8: 21	44	13: 20-24	278	13: 3	117	199: 30	376	24: 5	265	52: 8	274
1: 1-30	82, 124	8: 22	14, 96	2 Samuel		1: 1	165	Cap. 110	13	24: 5	265	52: 9	274
1: 1-7	277	8: 23	44	5: 0-10	77	1: 1, 8	11	110: 1, 2	23, 243	25: 15	265	52: 9	274
1: 1-7	226	8: 25-28	44	Cap. 7	283	1: 8-12	186	110: 1-4	13, 67, 169	25: 23	262	52: 11, 12	175
1: 8-21	198	8: 27	191	7: 12-17	67	1: 8-12	186	110: 1-5	223	26: 28	261	52: 10	354
1: 27, 28	24	8: 29	45	7: 17	279	2: 3	11	110: 2	223	27: 1	374	52: 10	354
1: 1-18	342	8: 30	45, 194	8: 10-15	21	2: 3-6	186	110: 4	14, 36, 39, 44, 243	27: 11	35	52: 11	25
1: 17, 18	10, 27, 39, 223	8: 31-35	45	8: 15	326	2: 10	263	111: 1	154	27: 12	371	52: 11	25
1: 18	151, 180, 310	8: 33	42, 46, 354	8: 16	95	2: 10	111	112: 1	154	28: 4, 5	372	52: 11	25
2: 34, 35	24	8: 36	46	11: 4	94	2: 10	111	Cap. 113, 114	179	28: 13	269	52: 11	25
2: 50-58	199	Cap. 9	37	12: 14	94	14: 1	123	Cap. 113-118	179	28: 22	358	52: 11	25
2: 4, 5	124	9: 1-4	160	15: 16	201	19: 25-27	307	113: 1, 9	154	28: 23	262	52: 13	123, 187, 258
2: 5	11	9: 5, 6	47	16: 20-22	201	32: 8	305	113: 3	373	28: 27	362	52: 13	183
2: 14	24	9: 7-11	79	20: 3	283	38: 2	264	Cap. 115-118	179	29: 15, 17	140	52: 14	137
2: 3	292	9: 8	288	Cap. 22	378	38: 2	264	115: 1-18	371	30: 5, 6	136	52: 14	137
2: 11-16	277	9: 11	114	22: 4	378	38: 2	264	115: 18	154	30: 6	162	52: 14	1

Table with 2 columns: numbers and values. Includes entries like 21: 15, 210; 21: 15-17, 90; 31: 16, 83; 31: 18, 115; 31: 20, 116; 31: 21, 117; 31: 22, 100; 31: 23-27, 118; 31: 28, 101; 31: 28-30, 118; 31: 30, 368; 31: 31, 115; 31: 31, 32, 120; 31: 32, 77, 120; 31: 33, 122; 31: 34, 112, 254, 288; 39: 8-14, 286; 40: 1, 83; 51: 22, 143; 51: 27, 28, 95; 51: 37, 218.

Table with 2 columns: numbers and values. Includes entries like 3: 63, 232; 5: 3, 111; Ezechiel; 1: 1, 279; Cap. 9, 32; 9: 6, 143; 13: 16, 279; 18: 4, 5; 18: 4, 20, 331; 18: 20, 309; 22: 7, 110; 28: 12-15, 212; 28: 17, 212; Cap. 34, 288; 44: 20-24, 22; 44: 29-34, 24; 37: 24-28, 117; 37: 28-29, 22; 37: 24, 25, 288; 38: 23, 130, 128; 20: 28, 20, 128; Cap. 40-48, 171; 40: 6, 7, 108; Daniel; Cap. 2 et 4, 281; 2: 4, 281; 2: 4, 5, 279; 2: 4, 9, 10, 13, 279; 2: 7, 281; 2: 19, 279; 2: 28, 279; 3: 1-30, 237; 3: 20-2, 329; 4: 5, 279; 4: 9, 10, 13, 279; 5: 24-30, 164; 6: 1, 164; 6: 5, 237; Cap. 7, 281; 7: 1-3, 7, 13-15, 279; 8: 1, 2, 279; 9: 1, 163; 9: 1-19, 271; 9: 2, 164; 9: 13-19, 164; 9: 21, 164; 9: 23, 24, 164; 9: 24, 95, 160, 163, 169, 356; 9: 25, 163, 167, 168; 9: 26, 168, 169; 9: 27, 169, 170, 172, 173, 224, 256; 10: 1, 7, 8, 279; 11: 11-15, 173; 11: 31, 171; 11: 35, 40, 124, 125; 11: 41, 42, 125; 12: 1, 4, 11, 13, 291; 12: 4, 100; 12: 4, 9, 124; 12: 7, 13, 700; 12: 8, 9, 279; 12: 11, 174; 12: 13, 237; Osée; 2: 1, 23, 339; 3: 4, 5, 36; 14: 1-3, 111; Joel; 2: 28, 29, 107, 190, 283, 292; 2: 28-32, 280, 292; 2: 32, 184, 288; 3: 9, 10, 95; 3: 9-13, 328; Amos; 3: 2, 310; 3: 14, 116; 9: 11, 287; 9: 12, 12, 153; Obadiah; 1, 279; 16, 248; 17, 166; Mica; 3: 11, 41; 4: 1-3, 283; Naum; 1: 1, 279; Habacuc; 2: 2, 3, 270.

Table with 2 columns: numbers and values. Includes entries like 2: 3, 371; 3: 8, 332; 3: 13, 119; Zaharia; 3: 2, 271; 7: 9, 10, 111; 7: 10, 146; 9: 9, 67; 11: 17, 30; 13: 4, 279, 281; 13: 7, 30, 283; Maleachi; 2: 7, 41; 2: 11, 117; 2: 13, 14, 144; 2: 13-16, 176; 3: 1, 171, 319; 3: 1-4, 107, 179, 325; 3: 1-5, 7, 111; 3: 6, 252; 4: 5, 6, 319; Malci; 1: 18-25, 199; 1: 23, 274; 2: 16-18, 90; 2: 20, 21, 116; 3: 1, 2, 117; 3: 10-12, 173, 312; 3: 11, 12, 101; 3: 13-17, 38, 277; 3: 16, 40; 4: 4, 7, 10, 133; 4: 17, 28, 103, 117, 147, 254, 256; 4: 19, 256; 4: 23, 152; 5: 10, 11, 95; 5: 16, 286; 5: 27-30, 173; 5: 29, 95; 5: 31, 32, 262; 5: 33-35, 147; 5: 37, 271; 6: 23-24, 357; 6: 24, 352; 6: 33, 41, 102, 205; 7: 9, 11, 126; 7: 15, 16, 30; 7: 16-18, 265; 7: 18, 20, 21, 104; 7: 18-21, 292; 8: 5-12, 292; 8: 10, 116; 8: 11, 12, 231; 8: 14, 216; 9: 9, 219; 9: 9, 105; 9: 25-35, 102; 9: 36, 28; 9: 37, 38, 346; 10: 5, 6, 171; 10: 6, 23, 116; 10: 1-7, 102; 10: 6, 28; 10: 7, 117; 10: 10, 46; 10: 28, 1, 6, 233, 240; 10: 34-37, 257; 10: 38, 256; 10: 40-42, 256; 11: 11-13, 103; 11: 14, 17, 141; 11: 18, 137; 11: 33-35, 265; 11: 31, 35, 116; 11: 35, 268; 11: 36, 37, 269; 11: 41, 314; 13: 2, 3, 33, 44, 45, 47, 102; 13: 11, 28, 103; 13: 11-17, 356; 13: 18-17, 99; 13: 21, 103; 13: 24-30, 403; 13: 24, 38, 226; 13: 25, 26, 104; 13: 27-30, 106; 13: 30, 124; 13: 31, 103; 13: 33, 103; 13: 34, 278; 13: 36, 103; 13: 37, 103, 130; 13: 37-43, 297; 13: 38, 103; 13: 38, 39, 146; 13: 39, 99, 106, 272; 13: 39-42, 108; 13: 39, 40, 49, 100; 13: 41, 288; 13: 43, 109; 13: 64-66, 295; 15: 1-9, 135; 15: 6, 7, 242; 15: 18-20, 110, 236, 265; 15: 19, 20, 95, 173; 15: 24, 28, 116, 171; 16: 6, 12, 144; 16: 15-17, 72; 16: 18, 292.

Table with 2 columns: numbers and values. Includes entries like 16: 21-23, 30; 16: 24, 98, 224; 16: 24, 25, 7; 16: 26, 6, 338; 17: 9, 23, 287; 18: 9, 233; 19: 2-9, 202; 19: 6, 150, 195; 19: 9, 197, 202, 207; 19: 10-12, 203; 19: 12, 217; 19: 23, 24, 110; 20: 9-16, 238; 20: 19, 247; 20: 28, 331; 21: 8, 9, 15, 67; 21: 9, 21; 21: 9-11, 230; 21: 13, 133; 21: 13, 23, 133; 21: 22, 242; 21: 42-44, 230; 21: 45, 337, 338; 21: 46, 230; 22: 21, 201; 22: 31, 32, 2; Cap. 23, 173; 23: 1-4, 358; 23: 1-38, 313; 23: 4-15, 29; 23: 14, 111, 146; 23: 15, 33, 286; 23: 29, 33, 74; 23: 31-33, 339; 23: 33, 331; 23: 34-40, 18; 23: 37, 38, 196; 23: 39, 162, 173; 24: 2, 8; 24: 3, 100, 106, 359; 24: 3-25, 41, 201; 24: 25-31, 121; 24: 7-14, 249; 24: 13, 349; 24: 14, 50, 89, 95, 100, 107, 152, 154, 164, 174, 268, 269, 273, 299; 24: 15, 173, 199; 24: 15, 16, 147; 24: 15-20, 298; 24: 19, 20, 168; 24: 19-21, 193; 24: 21, 193; 24: 23-31, 89; 24: 21, 22, 184; 24: 30, 31, 107; 24: 45-47, 377; 24: 48-51, 377; 25: 1-13, 215; 25: 1-46, 124; 25: 10-13, 24, 30, 108; 25: 13-21, 326; 25: 14-19, 296; 25: 24-30, 327; 25: 31, 108; 25: 31, 32, 73, 179; 25: 31-33, 32; 25: 31-46, 109, 143; 25: 34, 226, 329; 25: 35-40, 329; 25: 41, 283, 329; 25: 43, 34; 25: 45, 329; 25: 46, 18, 329; 26: 6-13, 69; 26: 20-26, 70; 26: 26-28, 70; 26: 28-29, 70; 26: 27, 28, 70, 91, 121, 295; 26: 29, 179; 26: 31, 30, 283; 28: 18, 19, 104; 28: 19, 20, 31; 28: 20, 100; Marcu; 1: 1, 139; 1: 2, 171; 1: 14, 152; 1: 14, 15, 117, 282; 1: 15, 148, 254, 26, 30, 31, 103; 4: 11, 103; 4: 16, 17, 345; 4: 26, 103; 4: 30, 163; 7: 9, 13, 6-8, 85; 7: 21-23, 357; 8: 17, 18, 21, 359; 10: 6-12, 297; 10: 11, 12, 292; 10: 12, 200; 11: 9, 10, 67; 11: 18-12, 360; 13: 2, 5; 13: 10, 50; 13: 10, 12, 13, 142; 13: 34-36, 294; 13: 34-37, 22; 14: 3-9, 70.

Table with 2 columns: numbers and values. Includes entries like 14: 16, 17, 26, 26; 14: 17-22, 69; 14: 21, 27, 133; 14: 23, 24, 121; 14: 25, 295; Luca; 1: 1-4, 282; 1: 2, 156; 1: 16, 116; 1: 16, 76, 77; 1: 13-17, 36, 101; 1: 19, 163; 1: 30-35, 238; 1: 33, 285; 1: 50, 302; 1: 56-79, 317; 1: 80, 317; 2: 5-7, 295; 2: 7, 8, 168; 2: 11, 14, 374; 2: 25-32, 361; 2: 36-38, 176; 3: 1-4, 167; 3: 21-23, 168; 3: 38, 187, 195; 4: 16-21, 41, 112, 190; 4: 17, 18, 129; 4: 25, 26, 28; 4: 27, 306; 4: 33, 41; 6: 20, 24, 110; 6: 37, 371; 8: 1, 148, 238; 7: 9, 111; 7: 28, 103; 8: 10, 103; 8: 15, 16, 102; 9: 2, 2; 9: 5, 6; 10: 1-11, 102; 10: 12, 23, 25, 361; 10: 23, 24, 366; 11: 11-13, 125; 11: 33, 150; 11: 34-36, 359; 11: 50, 51, 74; 11: 15, 16, 147; 11: 31, 32, 295; 11: 32, 217; 11: 33, 217; 11: 34-41, 397; 11: 51-53, 149; 11: 18, 19, 103; 11: 18, 19, 20, 103; 11: 25-30, 297; 13: 28, 224, 229, 231; 13: 31, 32, 30; 14: 13, 14, 247; 15: 11-32, 269; 16: 16, 173; 16: 16, 103, 152; 16: 18, 202; 16: 19-31, 110; 16: 20, 21, 108, 184; 17: 20, 21, 103; 19: 11-17, 326; 19: 12, 15, 22; 19: 12-15, 294; 19: 20-26, 327; 19: 27, 328; 19: 37, 38, 377; 19: 38, 67; 19: 41-44, 361; 20: 25, 238; 20: 34-36, 250; 20: 37, 38, 229; 21: 6, 8; 21: 19, 338, 343; 21: 20, 21, 293; 21: 24, 376; 21: 25, 26, 88; 21: 34, 35, 272; 22: 7-13, 51; 22: 13-18, 68; 22: 14-20, 68; 22: 17, 18, 69; 22: 17, 18, 285; 22: 20, 70, 91; 22: 29, 22; 22: 37, 133; 23: 1-25, 238; 23: 42, 43, 250; 23: 50-55, 70; 24: 26, 46, 79; 24: 27, 133; 24: 44-46, 133; 24: 46, 47, 104; 24: 44-48, 150; 24: 47, 48, 139; 24: 39, 72; Ioan; 1: 1, 140; 1: 3, 151; 1: 6-8, 32-31, 149; 1: 9-12, 356; 1: 12-14, 72; 1: 14, 72; 1: 14, 16, 17, 183; 1: 23-31, 217.

Table with 2 columns: numbers and values. Includes entries like 1: 19-27, 26; 1: 28, 68; 1: 28-31, 26; 1: 29, 68; 1: 29, 36, 25, 121, 117; 1: 31, 117; 1: 32-34, 36, 167; 1: 35, 48, 101; 1: 35-51, 28; 1: 52, 168; 1: 53, 101; 1: 54, 28; 1: 55, 38; 1: 56, 4; 1: 57, 117; 1: 58, 148; 1: 59, 378; 1: 60, 312; 1: 61, 101; 1: 62, 149; 1: 63, 26; 1: 64, 149; 1: 65, 277; 1: 66, 151; 1: 67, 181; 1: 68, 171; 1: 69, 148; 1: 70, 371; 1: 71, 41; 1: 72, 173; 1: 73, 101; 1: 74, 101; 1: 75, 101; 1: 76, 101; 1: 77, 101; 1: 78, 101; 1: 79, 101; 1: 80, 101; 1: 81, 101; 1: 82, 101; 1: 83, 101; 1: 84, 101; 1: 85, 101; 1: 86, 101; 1: 87, 101; 1: 88, 101; 1: 89, 101; 1: 90, 101; 1: 91, 101; 1: 92, 101; 1: 93, 101; 1: 94, 101; 1: 95, 101; 1: 96, 101; 1: 97, 101; 1: 98, 101; 1: 99, 101; 1: 100, 101; 1: 101, 101; 1: 102, 101; 1: 103, 101; 1: 104, 101; 1: 105, 101; 1: 106, 101; 1: 107, 101; 1: 108, 101; 1: 109, 101; 1: 110, 101; 1: 111, 101; 1: 112, 101; 1: 113, 101; 1: 114, 101; 1: 115, 101; 1: 116, 101; 1: 117, 101; 1: 118, 101; 1: 119, 101; 1: 120, 101; 1: 121, 101; 1: 122, 101; 1: 123, 101; 1: 124, 101; 1: 125, 101; 1: 126, 101; 1: 127, 101; 1: 128, 101; 1: 129, 101; 1: 130, 101; 1: 131, 101; 1: 132, 101; 1: 133, 101; 1: 134, 101; 1: 135, 101; 1: 136, 101; 1: 137, 101; 1: 138, 101; 1: 139, 101; 1: 140, 101; 1: 141, 101; 1: 142, 101; 1: 143, 101; 1: 144, 101; 1: 145, 101; 1: 146, 101; 1: 147, 101; 1: 148, 101; 1: 149, 101; 1: 150, 101; 1: 151, 101; 1: 152, 101; 1: 153, 101; 1: 154, 101; 1: 155, 101; 1: 156, 101; 1: 157, 101; 1: 158, 101; 1: 159, 101; 1: 160, 101; 1: 161, 101; 1: 162, 101; 1: 163, 101; 1: 164, 101; 1: 165, 101; 1: 166, 101; 1: 167, 101; 1: 168, 101; 1: 169, 101; 1: 170, 101; 1: 171, 101; 1: 172, 101; 1: 173, 101; 1: 174, 101; 1: 175, 101; 1: 176, 101; 1: 177, 101; 1: 178, 101; 1: 179, 101; 1: 180, 101; 1: 181, 101; 1: 182, 101; 1: 183, 101; 1: 184, 101; 1: 185, 101; 1: 186, 101; 1: 187, 101; 1: 188, 101; 1: 189, 101; 1: 190, 101; 1: 191, 101; 1: 192, 101; 1: 193, 101; 1: 194, 101; 1: 195, 101; 1: 196, 101; 1: 197, 101; 1: 198, 101; 1: 199, 101; 1: 200, 101; 1: 201, 101; 1: 202, 101; 1: 203, 101; 1: 204, 101; 1: 205, 101; 1: 206, 101; 1: 207, 101; 1: 208, 101; 1: 209, 101; 1: 210, 101; 1: 211, 101; 1: 212, 101; 1: 213, 101; 1: 214, 101; 1: 215, 101; 1: 216, 101; 1: 217, 101; 1: 218, 101; 1: 219, 101; 1: 220, 101; 1: 221, 101; 1: 222, 101; 1: 223, 101; 1: 224, 101; 1: 225, 101; 1: 226, 101; 1: 227, 101; 1: 228, 101; 1: 229, 101; 1: 230, 101; 1: 231, 101; 1: 232, 101; 1: 233, 101; 1: 234, 101; 1: 235, 101; 1: 236, 101; 1: 237, 101; 1: 238, 101; 1: 239, 101; 1: 240, 101; 1: 241, 101; 1: 242, 101; 1: 243, 101; 1: 244, 101; 1: 245, 101; 1: 246, 101; 1: 247, 101; 1: 248, 101; 1: 249, 101; 1: 250, 101; 1: 251, 101; 1: 252, 101; 1: 253, 101; 1: 254, 101; 1: 255, 101; 1: 256, 101; 1: 257, 101; 1: 258, 101; 1: 259, 101; 1: 260, 101; 1: 261, 101; 1: 262, 101; 1: 263, 101; 1: 264, 101; 1: 265, 101; 1: 266, 101; 1: 267, 101; 1: 268, 101; 1: 269, 101; 1: 270, 101; 1: 271, 101; 1: 272, 101; 1: 273, 101; 1: 274, 101; 1: 275, 101; 1: 276, 101; 1: 277, 101; 1: 278, 101; 1: 279, 101; 1: 280, 101; 1: 281, 101; 1: 282, 101; 1: 283, 101; 1: 284, 101; 1: 285, 101; 1: 286, 101; 1: 287, 101; 1: 288, 101; 1: 289, 101; 1: 290, 101; 1: 291, 101; 1: 292, 101; 1: 293, 101; 1: 294, 101; 1: 295, 101; 1: 296, 101; 1: 297, 101; 1: 298, 101; 1: 299, 101; 1: 300, 101; 1: 301, 101; 1: 302, 101; 1: 303, 101; 1: 304, 101; 1: 305, 101; 1: 306, 101; 1: 307, 101; 1: 308, 101; 1: 309, 101; 1: 310, 101; 1: 311, 101; 1: 312, 101; 1: 313, 101; 1: 314, 101; 1: 315, 101; 1: 316, 101; 1: 317, 101; 1: 318, 101; 1: 319, 101; 1: 320, 101; 1: 321, 101; 1: 322, 101; 1: 323, 101; 1: 324, 101; 1: 325, 101; 1: 326, 101; 1: 327, 101; 1: 328, 101; 1: 329, 101; 1: 330, 101; 1: 331, 101; 1: 332, 101; 1: 333, 101; 1: 334, 101; 1: 335, 101; 1: 336, 101; 1: 337, 101; 1: 338, 101; 1: 339, 101; 1: 340, 101; 1: 341, 101; 1: 342, 101; 1: 343, 101; 1: 344, 101; 1: 345, 101; 1: 346, 101; 1: 347, 101; 1: 348, 101; 1: 349, 101; 1: 350, 101; 1: 351, 101; 1: 352, 101; 1: 353, 101; 1: 354, 101; 1: 355, 101; 1: 356, 101; 1: 357, 101; 1: 358, 101; 1: 359, 101; 1: 360, 101; 1: 361, 101; 1: 362, 101; 1: 363, 101; 1: 364, 101; 1: 365, 101; 1: 366, 101; 1: 367, 101; 1: 368, 101; 1: 369, 101; 1: 370, 101; 1: 371, 101; 1: 372, 101; 1: 373, 101; 1: 374, 101; 1: 375, 101; 1: 376, 101; 1: 377, 101; 1: 378, 101; 1: 379, 101; 1: 380, 101; 1: 381, 101; 1: 382, 101; 1: 383, 101; 1: 384, 101; 1: 385, 101; 1: 386, 101; 1: 387, 101; 1: 388, 101; 1: 389, 101; 1: 390, 101; 1: 391, 101; 1: 392, 101; 1: 393, 101; 1: 394, 101; 1: 395, 101; 1: 396, 101; 1: 397, 101; 1: 398, 101; 1: 399, 101; 1: 400, 101; 1: 401, 101; 1: 402, 101; 1: 403, 101; 1: 404, 101; 1: 405, 101; 1: 406, 101; 1: 407, 101; 1: 408, 101; 1: 409, 101; 1: 410, 101; 1: 411, 101; 1: 412, 101; 1: 413, 101; 1: 414, 101; 1: 415, 101; 1: 416, 101; 1: 417, 101; 1: 418, 101; 1: 419, 101; 1: 420, 101; 1: 421, 101; 1: 422, 101; 1: 423, 101; 1: 424, 101; 1: 425, 101; 1: 426, 101; 1: 427, 101; 1: 428, 101; 1: 429, 101; 1: 430, 101; 1: 431, 101; 1: 432, 101; 1: 433, 101; 1: 434, 101; 1: 435, 101; 1: 436, 101; 1: 437, 101; 1: 438, 101; 1: 439, 101; 1: 440, 101; 1: 441, 101; 1: 442, 101; 1: 443, 101; 1: 444, 101; 1: 445, 101; 1: 446, 101; 1: 447, 101; 1: 448, 101; 1: 449, 101; 1: 450, 101; 1: 451, 101; 1: 452, 101; 1: 453, 101; 1: 454, 101; 1: 455, 101; 1: 456, 101; 1: 457, 101; 1: 458, 101; 1: 459, 101; 1: 460, 101; 1: 461, 101; 1: 462, 101; 1: 463, 101; 1: 464, 101; 1: 465, 101; 1: 466, 101; 1: 467, 101; 1: 468, 101; 1: 469, 101; 1: 470, 101; 1: 471, 101; 1: 472, 101; 1: 473, 101; 1:

3: 20	144	1: 1, 2	208	8: 9	210	3: 10	171	2: 17, 18	88	1: 22-25	145	14: 9	286	
3: 21	170	1: 2	197	8: 9, 10	48	3: 10, 11	217	3: 1	38	1: 26, 27	53, 140	14: 10	281	
3: 22	86	1: 3, 7	206	8: 10	228	3: 13-15	262	4: 2	246		157, 200	1: 18	243	
3: 16	229	1: 7, 8	206	8: 15, 16	48	3: 16-18	245	4: 8	146	1: 26	228	2: 4, 5	144, 176	
3: 17	228	1: 8	206	8: 16	72	3: 20, 21	215	4: 10-16	36, 253	1: 27	40, 98, 109, 114, 352, 367	2: 8	243	
3: 19-21, 17	228	1: 9	206	8: 17	118	Coloseni		4: 16-18	35, 178	5: 1		2: 10	71	
3: 22-23	42	1: 10, 11	207	8: 18-18	9	1: 2, 12-15	294	5: 1-10	86	2: 1, 9	215	2: 26, 27	22	
3: 1-5	343	1: 12-14	207	8: 17	9	1: 5, 8, 23	104	5: 1-4	252	2: 10, 11	112	252	3: 7-10	332
3: 1, 9	15, 42	1: 15-17	213	8: 17, 18	89	1: 10, 11	343	5: 1-4	253	2: 13	112, 367	3: 14	89, 139, 147, 243	
3: 8	224	1: 18-17	213	8: 18, 19	152	1: 13, 18	291	5: 5-9	296	2: 19	307	3: 21	153, 237, 243	
3: 12	218, 298	1: 18-24	214	8: 19-20	181, 298	1: 14	71	5: 5-10	14, 42, 296	2: 22	11	3: 14, 15	180	
3: 16, 17	290	1: 25	215	8: 20	182	1: 15	89			3: 1-16	18	3: 14-16	187	
3: 18	181, 299	1: 25-27	215	8: 21	79	1: 15-18	243	5: 7	72	3: 2	25	3: 14, 21	22	
3: 20	170	1: 25-28	216	8: 3-10	341	1: 18, 21, 22	33	5: 8, 9	192	3: 8	264	3: 18, 19	359	
3: 3-5	121	1: 26	216	8: 14-18	175	1: 18, 24	292	5: 8-10	399	3: 8	264	3: 21	21, 187	
3: 3-5	71	1: 29-32	217	8: 19	118	1: 19, 20	71	6: 11-15	312	3: 14-18	222	3: 21	21, 187	
3: 9	213	1: 32-35	217	8: 19	118	1: 21, 22	70	6: 11-15	312	4: 1-4	263	5: 6-13	121	
3: 9, 10	209	1: 36, 37	217	8: 19	118	1: 22	72	6: 11-15	312	4: 3, 4	157	5: 9	71	
3: 13	258	1: 36-38	217	8: 19, 8, 11	262	1: 23, 24	73	6: 11-15	312	4: 4	98, 108, 373	6: 16	71	
3: 13	210	1: 39-40	218	10: 14	139, 151	1: 23-25	246	6: 11-15	312	5: 1-4	110	7: 4-8	27, 30, 294	
3: 19	240	1: 41	218	10: 14, 2, 3	174	2: 8	7, 136	6: 11-15	312	5: 10, 11	11, 314	7: 9, 10	32, 183	
3: 22, 23	218, 250	1: 42	218	11: 3, 4, 13, 15	212	2: 9	73	6: 11-15	312	5: 19, 20	6, 396	7: 9-11	121	
3: 22	218, 250	1: 43	218	11: 5	216	2: 12	73	6: 11-15	312	1 Petru		7: 9-11	30	
3: 1-3	198	1: 43	218	11: 5, 23-33	296	3: 2	158, 191	6: 11-15	312	1: 2	71	7: 14	71	
3: 1-3, 12	199	1: 44	218	11: 7	152	3: 5	150	6: 11-15	312	1: 3, 4	245	8: 17	281	
3: 4	20	1: 44	218	11: 7	152	3: 11	221	6: 11-15	312	1: 10, 11	147	10: 1-6	274	
3: 7	159	1: 45	218	11: 7	152	3: 14, 15	232	6: 11-15	312	1: 10-12	-279	11: 8	327	
3: 13	176	1: 45	218	11: 7	152	3: 15	233	6: 11-15	312	1: 16	328	11: 8	327	
3: 15	210	1: 46	218	11: 7	152	3: 22-24	215	6: 11-15	312	1: 18, 19	21, 121	11: 15-17	123, 377	
3: 19-25	9	1: 47	218	11: 7	152	4: 9	215	6: 11-15	312	1: 21	214	11: 15-18	287	
3: 4-4	110	1: 48	218	11: 7	152	4: 11	118	6: 11-15	312	1: 25	141	11: 15-19	23, 246, 325	
3: 1-3	79	1: 49	218	11: 7	152	1 Tesalonioceni		9: 9, 14	96	1: 25	141	11: 16, 17	111, 156	
3: 16-18	79	1: 50	218	11: 7	152	2: 2, 8, 9	152	9: 11-14	47	2: 1-3	21, 43	11: 16, 17	111, 156	
3: 19	20	1: 51	218	11: 7	152	2: 7, 11, 17	98, 111	9: 11-14	47	2: 4-7	21, 43	11: 16, 17	111, 156	
3: 19	20	1: 52	218	11: 7	152	2: 14, 15	202	9: 11-14	47	2: 5, 9	41, 44	12: 1-5	295	
3: 19	20	1: 53	218	11: 7	152	2: 14, 15	202	9: 11-14	47	2: 7, 8	117	12: 1-12	78, 107, 153, 274	
3: 19	20	1: 54	218	11: 7	152	3: 1-7	111	9: 14, 15	91	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 55	218	11: 7	152	3: 2	151	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 56	218	11: 7	152	4: 1-8	174	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 57	218	11: 7	152	4: 13, 14	174	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 58	218	11: 7	152	4: 13-17	246	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 59	218	11: 7	152	4: 16	225	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 60	218	11: 7	152	5: 7	194	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 61	218	11: 7	152	5: 10	195	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 62	218	11: 7	152	5: 23	288	9: 16-18	71	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 63	218	11: 7	152	2 Tesalonioceni		9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 64	218	11: 7	152	1: 3-5	345	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 65	218	11: 7	152	1: 4	263	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 66	218	11: 7	152	2: 3, 4, 7, 8	105	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 67	218	11: 7	152	3: 10	281	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 68	218	11: 7	152	3: 13, 14	242	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 69	218	11: 7	152	2: 15	132	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 70	218	11: 7	152	3: 6	136	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 71	218	11: 7	152	3: 7-10	215	9: 27, 28	69	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 72	218	11: 7	152	1 Timotei		1: 9, 10	259	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 73	218	11: 7	152	1: 11	152	1: 9, 10	259	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 74	218	11: 7	152	1: 13-16	269	1: 11	152	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 75	218	11: 7	152	2: 5, 6	42, 121	1: 13-16	269	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 76	218	11: 7	152	2: 11, 12	138, 190	2: 5, 6	42, 121	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 77	218	11: 7	152	2: 11-14	199	2: 11, 12	138, 190	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 78	218	11: 7	152	3: 1-4, 12	199	2: 11-14	199	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 79	218	11: 7	152	3: 2-12	171	3: 1-4, 12	199	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 80	218	11: 7	152	3: 2, 4, 5, 12	126	3: 2-12	171	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 81	218	11: 7	152	3: 8, 9	138	3: 2-12	171	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 82	218	11: 7	152	3: 15	137, 272	3: 8, 9	138	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 83	218	11: 7	152	3: 16	72	3: 15	137, 272	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 84	218	11: 7	152	4: 1	256	3: 16	72	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 85	218	11: 7	152	4: 1, 3	216	4: 1	256	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 86	218	11: 7	152	4: 1, 3	216	4: 1, 3	216	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 87	218	11: 7	152	4: 15, 16	317	4: 1, 3	216	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 88	218	11: 7	152	5: 1, 2	174, 210	4: 15, 16	317	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 89	218	11: 7	152	5: 3-16	111	5: 1, 2	174, 210	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 90	218	11: 7	152	5: 5-15	218	5: 3-16	111	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 91	218	11: 7	152	5: 15	290	5: 5-15	218	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 92	218	11: 7	152	6: 10-12	241	5: 15	290	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 93	218	11: 7	152	6: 13	147	6: 10-12	241	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 94	218	11: 7	152	6: 15, 16	3	6: 13	147	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 95	218	11: 7	152	2 Timotei		6: 15, 16	3	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 96	218	11: 7	152	1: 5	141, 207	6: 15, 16	3	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 97	218	11: 7	152	1: 8-10	3	1: 5	141, 207	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 98	218	11: 7	152	2: 1-3	346	1: 8-10	3	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 99	218	11: 7	152	2: 4-7	346	2: 1-3	346	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 100	218	11: 7	152	2: 8-12	48, 347	2: 4-7	346	2: 8	117	12: 5	19, 130, 240	
3: 19	20	1: 101	218	11: 7	152	2: 15	1							